

DE KORHAAN

Jaargang 34, Nummer 2 - Mei 2000

IN DIT NUMMER:

Broedvogels van Naarden Vesting
Roze spreeuw in Weesp
Vogelasiel heeft het druk

VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

De Korhaan

Verenigingsorgaan van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.
Verschijnt 5x per jaar.

Redactie : Wim Duurland (wduurland@bigfoot.com)
Willem-Jan Hoeffnagel (w.j.a.hoeffnagel@hccnet.nl)
Pieter Schut (pieter.schut@wxs.nl)
Ruud Willemstein

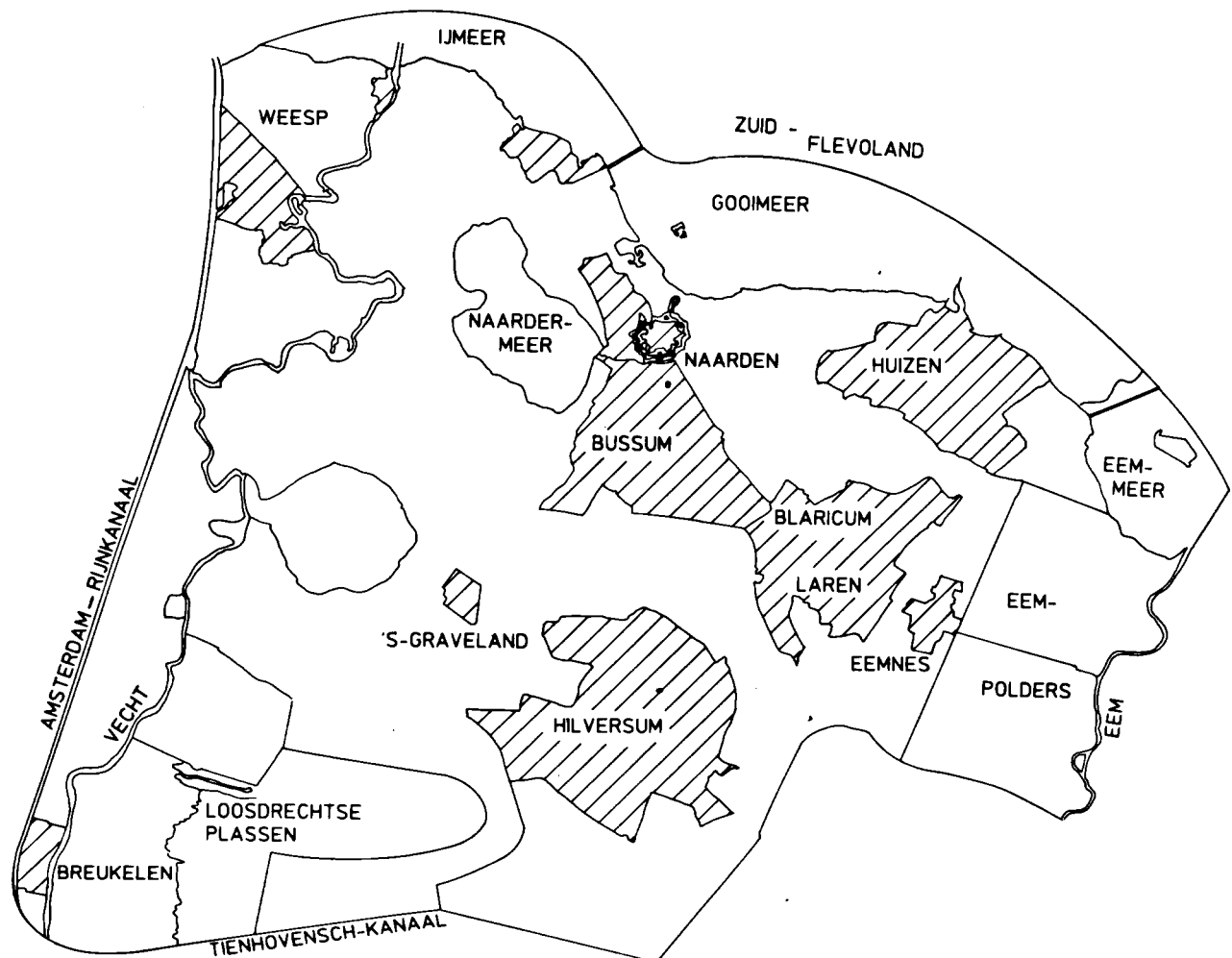
Redactieadres : Menno Simonszof 84 1216 LM Hilversum 035-6217222
Verzending Korhaan : Bep Dwars-Van Achterbergh
Flamingohof 1 1221 LK Hilversum 035-6850627

Foto omslag : Jos Korenromp / Het Vogeljaar

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redactie.
De redactie behoudt zich het recht voor artikelen voor plaatsing te weigeren.
De auteurs zijn zelf voor de inhoud van hun artikelen verantwoordelijk.

Inleveren copy: uiterlijk 1 april 2000.

ISSN: 0929-8762

Het werkgebied van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

Inhoud

Vogelnieuws	30
Krassen van een Gooise kijker	31
Broedvogelonderzoek van de Vestingwerken Naarden in 1999	32
Op zoek naar de kraanvogels van Lac du Der-Chantecoq	34
Roze spreek in Weesp, van 30 april tot 2 mei 1999	36
Voorjaar is een drukke tijd voor Vogelasiel Het Gooi	38
Jeugdgroep bezoekt Vogelasiel in Naarden	39
Knobbelzwanentelling in Gooi, Eem en Vechtstreek 1988-1999	40
Bridgende vogelaars	42
Fietstocht met drie klapeksters	43
Zingt de merel steeds vroeger?	44
Terugkeer van kempiaan in de Eempolders is kwestie van tijd	45
Hitchcock-vogels halen de media	46
Verslag van de algemene ledenvergadering van 2000	47
Programma	49
Mutaties ledenbestand	51
Ontvangen Literatuur	51
Veldwaarnemingen	52
Waar blijft de fazant?	54
Index op auteur Korhaan, 33e jaargang 1999	55
Kor Haan	56

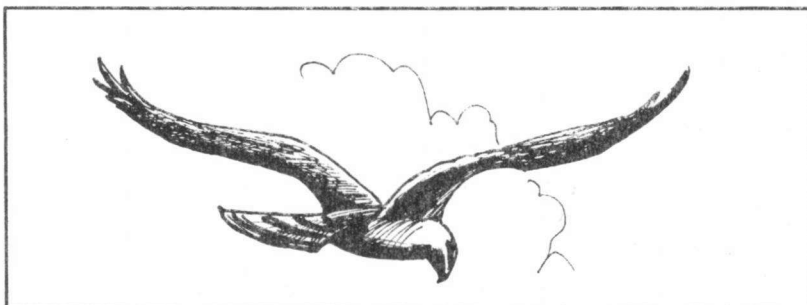
Vogelnieuws

Kunstnesten bij Naardermeer voor visarend

Naar aanleiding van de steeds langduriger verblijven in het Naardermeer van de visarend in de afgelopen voorjaren, vroeg Natuurmonumenten zich af wat ze extra kon doen om die soort tot vestiging te bewegen. Voedsel is er genoeg, maar nestgelegenheid is een ander verhaal. In naburige landen broedt hij vaak in hoge vrijstaande bomen, maar ook op kunstnesten in hoogspanningsmasten, op boeien, rostwanden, etc. Deze waren soms vrij laag boven de grond (boeien, kleine rotseilandjes), maar hadden wel altijd vrij uitzicht rondom. Het leek Natuurmonumenten dat plaatsing van kunstnesten met een redelijk vrij uitzicht rondom, op een relatief rustige en veilige plek, deze soort misschien over de streep zou kunnen trekken om zich ook in het Naardermeer (en dus in Nederland) te vestigen.

Voor de goede orde: het gaat dus absoluut niet om uitzetten, maar om het vrijwillig over de streep trekken van deze vogels. Het is dus vergelijkbaar met plaatsing van kunstnesten voor kerkuilen en zwarte sterns. Weliswaar nemen visarenden in een aantal naburige landen weer toe, maar ze zijn nog lang niet uit de gevarezone. Hij staat ook niet voor niets als te beschermen soort in de Europese Vogelrichtlijn. Het zou toch prachtig zijn als visarenden zich zouden vestigen voor de ogen van belangstellende vogelaars?

ROMBOUT DE WIJS

Visarend

Tekening: Ronald Sinoo

Broedgeval buidelmees bij Stichtse Brug

Ruud van Beusekom heeft op een bijzondere manier ontdekt, dat er in 1999 een broedgeval van een buidelmees moet hebben plaatsgevonden in ons werkgebied: "Op zondag 2 april 2000 vond ik bij de Stichtse Brug (aan de Eemmeerzijde) een nest van een buidelmees. Curieus, want de buidelmezen komen dan ongeveer pas binnen en dan al een nest? Bij nadere inspectie bleek het om een oud nest van vorig jaar te gaan. Het hing er bij als een natte oude sok.

Leuke vondst, want van de vele buidelmeesnesten die ik ondertussen gevonden heb, kon ik er nooit meer een vinden in de

herfst, als de bladeren zijn gevallen. Dit komt omdat de buidelmezen de nesten zelf vaak weer slopen, om zodoende het nestmateriaal te gebruiken voor een nieuw nest. Verder nam ik altijd aan dat weer en wind de nesten zodanig aantasten, dat er niets meer van overblijft", aldus Ruud van Beusekom via het Goois Vogelnet.

Ook bij de Hollandse Brug heeft vorig jaar een broedpoging van een paartje buidelmees plaatsgevonden. Of dit succesvol was is niet bekend. Dit voorjaar is de buidelmees alweer waargenomen op de Vijfhoek bij Diemen.

Hop gezien bij de Vijfhoek

Een bijzondere waarneming in onze regio. Het was Martijn Voorveld, die zo gelukkig was maandagochtend 3 april een hop aan te treffen achter het Unameertje (ook wel Ballastmeertje genoemd) aan de oostzijde van de Vijfhoek, achter de Maxis bij Muiden. Martijn liep achter het meertje over het zandpad richting het Unabos, toen de vogel voor hem opvloog.

Even dacht hij nog met een vlaamse gaai van doen te hebben, maar de vogel ging vervolgens in een boompje zitten aan de rand van het Unabos, zodat hij hem gedurende ongeveer een minuut goed kon bekijken. Daarbij zette hij even zijn kuif op, zodat de determinatie geen probleem was. Vervolgens vloog de hop het Unabos in, waar hij helaas niet meer kon worden teruggevonden.

Krassen van een Gooise kijker

Jaren geleden is een schrijflijster (Turdus scripsi) op de zandbult die wij het Gooi noemen actief geweest. Dit familielid van mij heeft indertijd helaas het steeds vruchtbaarder wordende biotoop verlaten. Ik heb zijn plaats ingenomen. Penlijster (Turdus penna) is mijn naam.

Vogelgekte

Vogelaars zijn net mensen. Ook bij hen is er stammenstrijd, niet zoals vroeger met de knots, maar via e-mail. En er blijven sekten. Om bij een daarvan, de Club van Nederlandse Vogelkundigen te mogen horen werd er vroeger geballoteerd. Het is nu een club van senioren. De jonge honden hebben zich gegroepeerd in de Dutch Birding Association. Zij vogelen niet, nee zij twitchen. De organisaties hebben gemeen, dat bij hun leden het jachtinstinct zeer sterk ontwikkeld is. Dat uit zich ook in de oververtegenwoordiging van mannen; vrouwen kom je er sporadisch tegen. Sta je ergens rustig naar een piet te kijken, dan kun je er gif op innemen dat je na enige tijd naast je hoort: "Zit er nog wat?" of "Is er nog wat te zien?". Zo'n vraag kan van een onschuldige voorbijganger komen, maar als het een vogelaar is, zit er meestal de scoringsdrift achter.

Op zich is daar niets mis mee. Beginnende vogelaars doen niets anders dan verzamelen. Er zijn er echter ook die door het scoorvirus besmet raken. Zij produceren levenslijsten, tuinlijsten, jaarlijsten, noem maar op. Het gevolg daarvan is dat er in de vogelaarswereld een apenrots is die bevolkt wordt door topapen en subapen. De bekende bioloog Dick Hillenius heeft daar vroeger eens een essay over geschreven. Apen zijn sociale dieren en hun familie heet hier Club 450 i.o. Zij spelen spelletjes, zoals het voorspelspel waarbij de deelnemers

aangeven hoeveel nieuwe soorten er in een jaar zullen worden waargenomen. De groepen 'Woestelingen' en 'Realisten' strijden om de eer.

De vorige generatie apen publiceerde 'The lure of the list' waarin was aangegeven hoeveel vogelsoorten door iemand in Nederland waren waargenomen. Omdat de mobiliteit toen nog niet zo groot was, werd de regio van de waarnemer in de beschouwing betrokken. De huidige generatie zet er de leeftijden van de waarnemers bij. De combinatie aantal soorten - leeftijd geeft een beeld van de subapen die tot de minkukels zullen blijven behoren. Als oudere aap op 370 soorten staan tegenover de topaap met 429 moet je wel heel erg tekeer gaan om lifers te scoren en niet voortijdig aan ornithomania te bezwijken.

De zucht naar soorten kan heel erg ver gaan. Een zeer rijke dame presteerde het om op latere leeftijd 5000 van de ongeveer 9800 op aarde bekende

soorten te zien te krijgen. In de necrologie van een bekende Nederlandse vogelaar stond vermeld dat hij in zijn hele leven maar liefst 1500 vogelsoorten had gezien. De scoringsdrift laat de kassa's rinkelen, handboeken en cd-roms en telescopen kunnen niet aangesleept worden. Een vogelaar met een kijker hoort in het rariteitenkabinet. Semafoons met een tekstpiepersysteem, mobiele telefoons, e-mail en de Dutch Birdinglijn brengen de liefhebbers exact op de plaats waar een rareit is gesignaleerd.

Tijdens menige vergadering wordt zorgde een trillende semafoon voor het zenuwachtig worden van een deelnemer. De benzemaatschappijen en soms ook de lokale middenstand varen wel bij de horden die een mirakel komen aanschouwen. Dat daarbij wel eens een misser wordt gemaakt hoort bij het spel. Een melding van een witte kakatoe die voor een sneeuwuil was aangezien, verwees de melder voorlopig naar de krochten van de rots.

Alle gekheid op een stokje, de ontwikkelingen hebben er wel voor gezorgd dat er in de loop der tijd steeds betere beschrijvingen zijn gekomen om zeldzame vogels goed te kunnen determineren. De Nederlandse vogelaars steken daarbij de Engelsen naar de kroon en geven ook nog eens een blad uit dat er zijn mag. Of de vogelbescherming van dit alles heeft geprofiteerd zullen we maar in het midden laten.

PENLIJSTER

Leden van de Vogelwerkgroep hebben in 1999 de vestingwerken van Naarden op broedvogels geïnventariseerd. De restauratieplannen voor deze vestingwerken vormden de aanleiding voor deze uitgebreide inventarisatie.

Ricardo van Dijk

Broedvogelonderzoek van de Vestingwerken Naarden in 1999

In 1998 is een begin gemaakt met het opstellen van restauratieplannen voor de vestingwerken van Naarden. De restauratieplannen schetsten een beeld, waarbij een groot deel van de vestingwerken ontdaan zou worden van de bestaande vegetatie. Hiermee zou gepoogd worden om de uiterlijke verschijning van de vestingwerken beter tot uiting te laten komen. In de praktijk zou dit echter betekenen dat een groot deel van de vesting voor broedvogels ongeschikt zou gaan worden.

Omdat de vestingwerken een belangrijke avifaunistische waarde hebben, en hierover geen recente gegevens beschikbaar waren, is de hier beschreven broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Deze bijdrage is een samenvatting van het rapport "Broedvogels van de Vestingwerken van Naarden in 1999" (Bieshaar et al. 2000).

Gebied

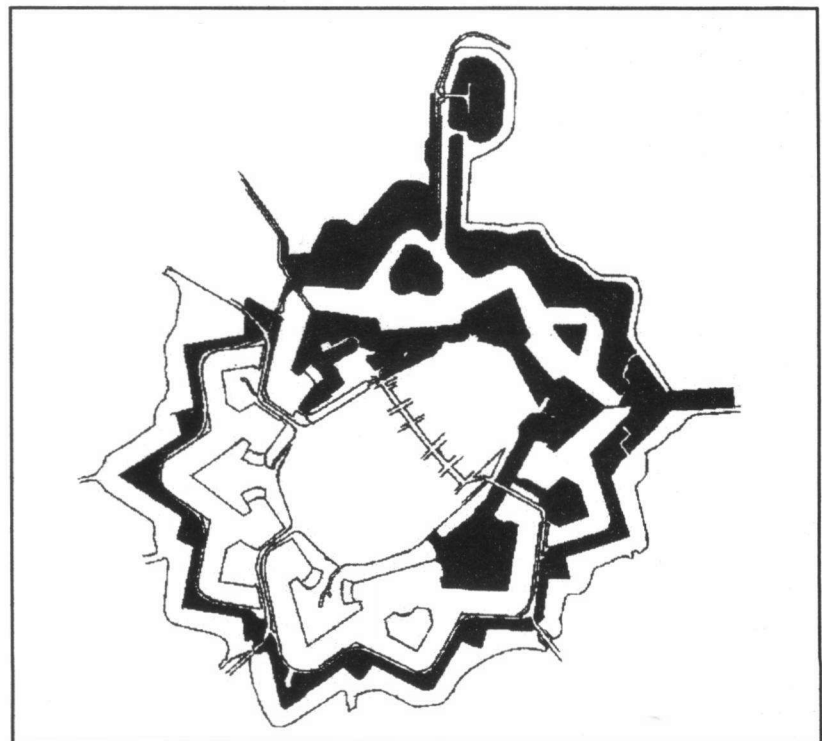
De vestingwerken van Naarden genieten een grote bekendheid in heel Nederland. Het centrum van de vesting, waar zich de bebouwing bevindt, bevat weinig groen, maar dit wordt ruimschoots gecompenseerd door de vegetatie van de vestingwallen. Het geïnventariseerde gebied beperkt zich tot de buitenste vestingwallen en het noordelijke deel van de binnen-

wal (zie figuur 1). Het zuidelijke deel van de binnenwal is niet opgenomen in de inventarisatie, omdat deze grotendeels bestaat uit grasland waar de mogelijkheden voor broedvogels zeer beperkt zijn. Het totale oppervlak van het geïnventariseerde gebied bedraagt 68 ha. Binnen het geïnventariseerde gebied is een goed ontwikkelde struik- en kruidlaag aanwezig, die voor veel broedvogels belangrijk is. Daarnaast zijn er ook oudere bomen die voor veel

holenbroeders geschikte broedgelegenheid bieden.

Opzet

De inventarisatie is uitgevoerd volgens de algemeen geaccepteerde territoriumkarteringsmethode van het SOVON (Van Dijk 1996). Hierbij is het gebied opgesplitst in drie delen die binnen de daarvoor geschikte tijdstippen goed geïnventariseerd konden worden. Verdeeld over die drie delen zijn er in totaal 29 inventarisatie-bezoeken afge-

Figuur 1, overzicht van het geïnventariseerde gebied.

legd met een gemiddelde duur van ca. 100 minuten.

Resultaten

In tabel 1 is een overzicht gegeven van het aantal territoria dat is vastgesteld tijdens deze inventarisatie. Het vogelgezelschapstype van Naarden-Vesting kan worden gedefinieerd als rietvogelrijk bosvogel-gezelschap. Dit betekent o.a. dat het bos- en struweelkarakter essentieel is voor de avifaunistische waarde van de vestingwerken.

Kenmerkend voor het rietvogelrijk bosvogel-gezelschap is dat het zeer soortenrijk is en dat zowel bos- als watervogels tot de broedvogels behoren. In Noord-Holland bedroeg het gemiddeld aantal soorten per gebied waarin dit gezelschap voorkwam 43 (Ruitenbeek et al. 1990). Voor de vestingwallen was dit zelfs nog meer, namelijk 46.

Binnen het geïnventariseerde gebied komt één soort voor die in Nederland op de Rode lijst staat: de rietzanger. Naast deze soorten zijn er ook nog 16 soorten waargenomen die niet als broedvogel kunnen worden aangemerkt. Enkele van deze soorten zijn ijsvogel, purperreiger, grote zaagbek en watersnip.

Conclusies

Op de keper beschouwd komen er in het onderzochte gebied vogels uit verschillende landschapstypen voor. Het is voor het beheer van groot belang om te weten hoe die typen beheerd moeten worden om deze voor vogels belangwekkend te laten blijven. Het merendeel van de soorten behoort tot het bos- en struweeltype. Daarin zijn de soorten van jong bos en een struiklaag in bos verreweg in de meerderheid. Een tweede belangrijke categorie is die van ruigtes en struwelen, waaronder

nat en vochtig, heggen en bosranden met struiken. De soorten van opgaand bos, al dan niet met dood hout en boomgroepen komen wat minder voor.

Het ingrijpen in het bos- en struweeltype zal een negatief effect hebben op de groep vogels die daar voorkomt. Soorten zullen misschien nog net niet verdwijnen, maar hun aantallen dalen drastisch. Bij ingrijpen in de begroeiingen zal het dan ook noodzakelijk zijn na te gaan welke organismen er nadelen van zullen ondervinden.

De gevonden resultaten hebben tot de volgende aanbevelingen geleid, die in het rapport worden beargumenteerd:

- Bos en struweel zijn essentieel voor de vogelrijkdom van de vestingwerken. Daarom moet zeer terughoudend worden omgegaan met het verwijderen van dit type begroeiing.

- Voor het behoud van moerasen watervogels is het noodzakelijk dat er gefaseerd onderhoud wordt gepleegd. Onderhoud is wel noodzakelijk om te voorkomen dat de successie hier tot moerasbos leidt.

Dank

Een woord van dank is voor de mensen die aan deze inventarisatie hebben meegewerkt: G. Bieshaar, R. van Dijk, J. Dornhof, A. Driessen, F. During, N. Dwars, L.J. Dwars - van Achterbergh, D.A. Jonkers, N.A. Klippel, A. Vermeule, H. Weenen en R. Zijlstra.

Literatuur

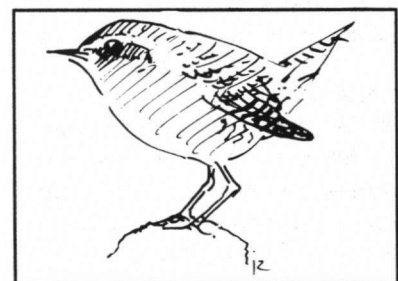
Bieshaar, G., R. van Dijk, F. During, D. Jonkers, H. Weenen & R. Zijlstra 1999. Broedvogels van de Vestingwerken van Naarden in 1999. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum. Uitgave 117. 72 p.

Dijk, A.J. van, 1996. Broedvogels inventariseren in proefvlakken (Handleiding Broedvogelmonitoring Project), SOVON, Beek-Ubbergen

Tabel 1
Soort

Aantal territoria

Fuut	17
Nijlgans	1
Wilde Eend	11
Buizerd	1
Fazant	1
Waterhoen	1
Meerkoet	18
Holenduif	1
Houtduif	23
Turkse Tortel	7
Koekoek	1
Grote Bonte Specht	6
Witte Kwikstaart	2
Heggemus	18
Roodborst	49
Mereel	95
Zanglijster	11
Sprinkhaanzanger	2
Kleine Karekiet	20
Bosrietzanger	3
Rietzanger	8
Tuinfluit	18
Grasmus	1
Braamsluiper	1
Zwartkop	28
Tijftijf	47
Fitis	30
Staartmees	3
Glanskop	4
Matkop	2
Koolmees	35
Pimpelmees	27
Boomklever	4
Boomkruiper	14
Winterkoning	63
Gaai	1
Ekster	6
Zwarte Kraai	2
Kauw	1
Spreeuw	5
Huisemus	1
Vink	45
Putter	3
Groenling	6
Goudvink	2
Rietgors	6
Totaal	651

Winterkoning Tekening: Jos Zwarts

Ruitenbeek, W., C.J.G. Scharringa & P.J. Zomerdiik (redactie) 1990. Broedvogels van Noord-Holland, Stichting Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Assendelft.

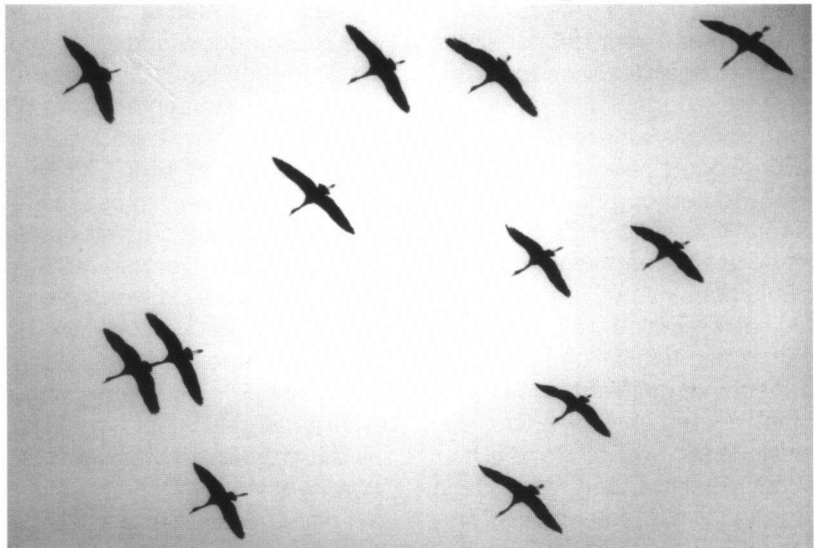
Drie leden van de Vogelwerkgroep hebben het initiatief genomen om af en toe een kortdurende reis over de grenzen te organiseren. In 1999 ging men in het najaar de vogeltrek in Turkije bekijken en op 3, 4 en 5 maart jl. ging de reis naar de kraanvogels van Lac du Der-Chantecoq in Frankrijk.

Rietje Veltkamp

Op zoek naar de kraanvogels van Lac du Der-Chantecoq

In het najaar verzamelt een deel van de kraanvogels uit Scandinavië op het Zweedse eiland Öland, voor ze de Baltische zee oversteken naar het Duitse eiland Rügen. Daar blijven ze enige weken. Ook kraanvogels uit Polen en Noord-Duitsland voegen zich bij de groepen, die verder trekken naar het zuiden. Soms kan men ze in met name oostelijk Noord-Brabant (De Peel) en Limburg waarnemen. Bij oostenwind kunnen hier de aantallen behoorlijk oplopen tot wel 25.000 stuks.

Als ze naar het zuiden vliegen pauzeren ze in het Noordoosten van Frankrijk, bij het Lac du Der-Chantecoq, waar ongeveer 5000 vogels achterblijven om te overwinteren. De overige kraanvogels, waarvan ook nog een klein deel 's winters in Zuid-Frankrijk blijft, vliegen verder via passen over de Pyreneeën en rusten in het Spaanse Laguna de Gallocanta. De grootste groep vliegt daarna verder naar de bossen en graslanden van Extremadura in Spanje. Sommigen gaan nog door tot Portugal en zelfs Noord-Afrika. In het vroege voorjaar vliegen ze weer terug naar hun broedgebieden en doen weer Lac du Der-Chantecoq aan om op krachten te komen. Bij tellingen in 1998/1999 liep de schatting van het totale aantal doortrekkende

Kraanvogels

Foto: Ricardo van Dijk

kraanvogels in Frankrijk op tot 100.000 ex.

Lac du Der-Chantecoq is het grootste kunstmatig aangelegde meer van Europa. Het is een onder water gezette vallei en dient als waterreservoir van de rivier de Marne. In het midden zijn eilandjes ontstaan waar kraanvogels veilig kunnen slapen. Op deze plaats, die van internationaal belang is, zijn in totaal ongeveer 270 soorten vogels geteld. De beverrat en allerlei vissoorten zoals regenboogforel, zeelt en meerval, hebben daar eveneens een leefgebied.

Het was op 3 maart vóór dag en dauw opstaan om met 24 reis-

genoten te vertrekken in zo weinig mogelijk auto's. De reis verliep voorspoedig ondanks hevige regenval. In de middag kwamen we aan in ons hotel in St. Dizier, op zo'n 25 km afstand van het meer. Nadat we snel de bagage in onze kamers hadden gebracht gingen we op pad met kijker en telescoop. Langs de weg naar het meer zagen we honderden omgewaaide bomen. Ontworteld met kluit en al of afgeknaapt als luciferhoutjes. Indrukwekkend, dat nog zichtbare natuurgeweld, ontstaan door een storm die in de nacht van 27 op 28 december j.l. over Frankrijk raasde. De Fransen zijn inmiddels begon-

Kraanvogel met "lifters"

Tekening: Rietje Veltkamp

nen met het opruimen ervan, een gigantische klus. Aangekomen op de dijk ontmoetten we ook andere leden van onze Vogelwerkgroep die op eigen initiatief waren gekomen. In de namiddag kwamen de kraanvogels in lange lijnen of in V-formaties aangevlogen om te gaan rusten en slapen op de eilandjes, terwijl wij met ingehouden adem dit schouwspel bewonderden. Het geluid dat ze roepen tijdens hun vlucht, 'kruuie-krro kruuie-krro', kwam van alle kanten. De jonge vogels zijn te herkennen aan hun schrille kreten, lijkend op het geluid van mussen. Hierdoor is een oud volksgeloof ontstaan dat kleinere vogels de trek volbrengen op de rug van de groten. Een idee dat trouwens nog steeds leeft. Houtvesters in Finland hebben gezien dat een groep kraanvogels samen met kleine vogels neerstreek in een weiland. Volgens hen waren ze meegelift op de rug van de kraanvogels. Kraanvogels zijn grote sierlijke vogels, rookgrijs van kleur. Ze lopen met waardige stappen. Tijdens de landing dalen ze

langzaam cirkelend, terwijl ze hun poten laten 'vallen'. We zagen ze hun dansen uitvoeren wat gebruikelijk is in het voorjaar, met opgeheven vleugels, hun halzen buigend en trompetterend.

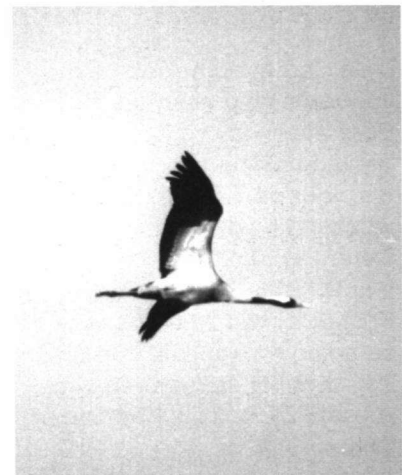
Vóór het 's ochtends licht werd stonden we op en spoedden ons naar de dijk om ze te zien opstijgen tijdens de zonsopgang. En in de avondschemering bekeken we het dalen en landen. Overdag wandelden we en reden langzaam door de omgeving, waar we deze schuwe en daardoor oplettende vogels tegenkwamen op akkers en graslanden. Soms een paar, maar ook wel tientallen en honderden tegelijk, o.a. bij een vervallen boerderij met uitkijkpost, waar ze voorheen werden bijgevoerd. Kraanvogels eten van alles, zoals zaden, aardappels, maïs, maar ook kikkers, muizen, hagedissen en vissen. Vogels die hun eerste twee trektochten overleven maken een goede kans ouder dan 30 jaar te worden.

Kraanvogels zijn erg geliefd bij veel mensen en worden actief

beschermd. Wanneer ze bijvoorbeeld de Pyreneeën oversteken wordt het gebied afgehuurd door natuurbeschermers om zo illegale jacht te voorkomen. In verschillende gebieden zijn broed- en voederplaatsen aangelegd. Tijdens de trek worden ze vooral bedreigd door stropers, botsingen met elektriciteitsdraden en voedseltekort. De terugkeer van de kraanvogels na de winter wordt in Zweden zo belangrijk gevonden, dat door sommige families al vanaf het einde van de zeventiende eeuw is bijgehouden wanneer de vogels terugkwamen. Verder was er tijdens onze excursie natuurlijk ook aandacht voor andere soorten. Zo lieten ondermeer de kleine en middelste bonte specht, grote zilverreiger, rode wouw, roodhalsfuut, slechtvalk, smelleken, visarend, ijsvogel en heldergele geelgorzen zich mooi zien en werden de zwartkop en de tjiftjaf al gehoord. Zondagmiddag reden we huiswaarts om nog nagenietend ons verhaal te doen aan de thuisblijvers.

Literatuur

- De vlucht van de kraanvogels, Nicholas Hammond
- Vogels van Europa, Lars Jonsson
- Het Franse Kraanvogel Netwerk.

Kraanvogel

Foto: Ricardo van Dijk

De plotselinge verschijning van een roze spreeuw (*Sturnus roseus*) in Weesp trok vorig voorjaar de aandacht van vele vogelaars. Voor zover bekend was deze soort nog nooit eerder levend in Gooi en omstreken aangetroffen.

Onno Wildschut

Roze spreeuw in Weesp, van 30 april tot 2 mei 1999

Op 30 april 1999 zag ik vanuit mijn huiskamer op de Dotingalaan in Weesp een vrij bont gekleurde vogel over mijn tuin vliegen. Ik had even een associatie met een kleine (jonge?) ekster (*Pica pica*) maar op basis van de grootte kon ik dat uitsluiten. De vogel vloog samen met een aantal spreeuwen (*Sturnus vulgaris*) in noordelijke richting. Ik ben naar buiten gegaan om de vogel te volgen en vond hem in een grote treurwilg aan de tankgracht vlak langs de Dotingalaan. Ik kreeg de vogel echter onvoldoende goed te zien en raakte hem kwijt. Ik dacht aan een roze spreeuw (*Sturnus roseus*) maar kon een leucistische spreeuw niet uitsluiten. In

de literatuur o.a. The Macmillan Field Guide To Bird Identification wordt de treffende gelijkheid van het kleed van leucistische spreeuwen met de roze spreeuw beschreven.

Op zaterdag 1 mei hing ik rond elf uur aan de telefoon met Wil Leurs (ook een vogelaar te Weesp) en vertelde van mijn ervaring met de niet gedetermineerde vogel. Tijdens (!) dit telefoongesprek vloog de vogel opnieuw over mijn tuin. Ik ben de vogel weer gevolgd en vond hem foeragerend langs de tankgracht in het gras. Nu was er geen twijfel meer, het betrof een roze spreeuw in zomerkleed. Wil Leurs en Karen Hartog arriveerden even later en na een spannend half uurtje zoeken, vonden we de vogel terug.

Om andere vogelaars de gelegenheid te geven de soort waar te nemen is de DBA vogellijn ingesproken. Na circa anderhalf uur arriveerden de eerste vogelaars. Op zaterdag en zondag hebben naar schatting zo'n 200 vogelaars de roze spreeuw gezien. De anders zo serene rust in de buurt werd op plezierige wijze verstoord door lui met telescopen, teletenzen en parabolmicrofoons. Zelfs de privacygevoelige slaapkameramen aan de achtertuinen stonden bloot aan het vogelaarsgeweld. Ik ben maar heel even bezorgd geweest over mijn reputatie in de buurt,

eigenlijk was iedereen enthousiast en geïnteresseerd. Op maandag 3 mei is de vogel door de aanwezige vogelaars en mijzelf niet meer teruggevonden. Ikzelf heb de vogel op zondagavond 2 mei om circa 21.00 uur voor het laatst gezien toen hij ging slapen in de treurwilg langs de tankgracht. De vogel zat met de snavel tussen de veren, totdat een houtduif (*Columba oenas*) vlak onder de roze spreeuw op een tak ging zitten. Hier schrok de roze spreeuw enorm van. Na enig nerveus heen en weer gehip vloog de roze spreeuw weg.

Verspreiding

De roze spreeuw is een trekvogel die ten zuidoosten van zijn broedgebied in India en Sri Lanka overwintert. Als broedvogel komt hij plaatselijk algemeen voor in Centraal Azië en de steppengebieden in west en zuid Rusland. De dichtstbijzijnde broedgebieden liggen in Hongarije. Tevens broedt de soort vrijwel jaarlijks in Macedonië en Montenegro. Het is een kolonievogel die in de broedtijd voornamelijk van insecten leeft. Voorjaarsinvasies westelijk van het broedgebied komen regelmatig voor. De roze spreeuw heeft een sterke band met (trek) sprinkhanen en invasies van sprinkhanen komen soms gelijktijdig voor met invasies van de roze spreeuw. Zo kwamen er

Vogelweekend Bargerveen

Jelle Harder organiseert een vogelweekend naar het Bargerveen in Drente. De mogelijkheid bestaat nog u op te geven voor dit zelfverzorgingsweekend bij de boer.

Data: 19, 20, 21 mei 2000.

Plaats: Erica (ZO Drente).

Kosten: circa f 20,00 pp. voor de camping en excursie met SBB. Zelf voor het eten en vervoer zorgen. Zie ook De Korhaan nr 5, dec 1999.

Informatie en opgave: Jelle Harder; 035 - 6937858.

in 1875 in Villafranca (noordoost Italië) 6000 tot 7000 tot broeden (Cramp & Perrins '94) In deze eeuw is de soort in Italië echter vervallen tot dwaalgast. Of de waarneming van de vogel in Weesp samenvalt met een invasie elders in Europa betwijfel ik. Er zijn voor zover ik weet geen signalen in die richting geweest.

De typische habitat van de roze spreeuw is steppe en droog grasland, waar hij in kolonies van enkele tientallen tot honderden broedt. Hij nestelt in holen in rotsen, ruïnes, stenen muren of in de grond.

In Nederland zijn tussen 1800 en 1996, 48 waarnemingen bekend waarvan 27 tussen 1980 en 1996. Meer dan de helft van deze waarnemingen betreft juvenielen. (Van den Berg & Bosman 1999)

Het boek Vogels tussen Vecht en Eem (Jonkers et al) vermeldt voor het Gooi een dood gevonden exemplaar op het landgoed Einde Gooi op 30 mei 1965. Het betrof hier een adulte vogel die door eksters zou zijn gemolesteerd.

Kleed

Het meest opvallend aan de vogel (vond ik) was dat het roze op borst, buik en mantel nauwelijks te zien was. Deze delen kwamen nogal flets, crèmekleurig over. De mantel was zelfs vaag vuil bruinachtig maar naar de stuit toe lichter. Kop inclusief kuif, keel en bovenborst glanzend zwart. Dekveren, kleine en grote handpennen glanzend zwart met in de zon een blauwe gloed. Aan de toppen van de onderstaart- en ondervleugeldekveren had de vogel vrij brede lichte zomen. Roze poten. Lichtroze snavel met zwarte ondersnavelbasis. Op grond van het kleed en het feit dat de vogel zong kan wor-

den geconcludeerd, dat het hier een adulte man betrof die nog niet helemaal in zomerkleed was.

Literatuur:

Cramp, S. and Perrins, C.M. (Eds) (1994) The Birds of the Western Palearctic Vol. VIII

Vinicombe, Keith The Macmillan field guide to bird identification

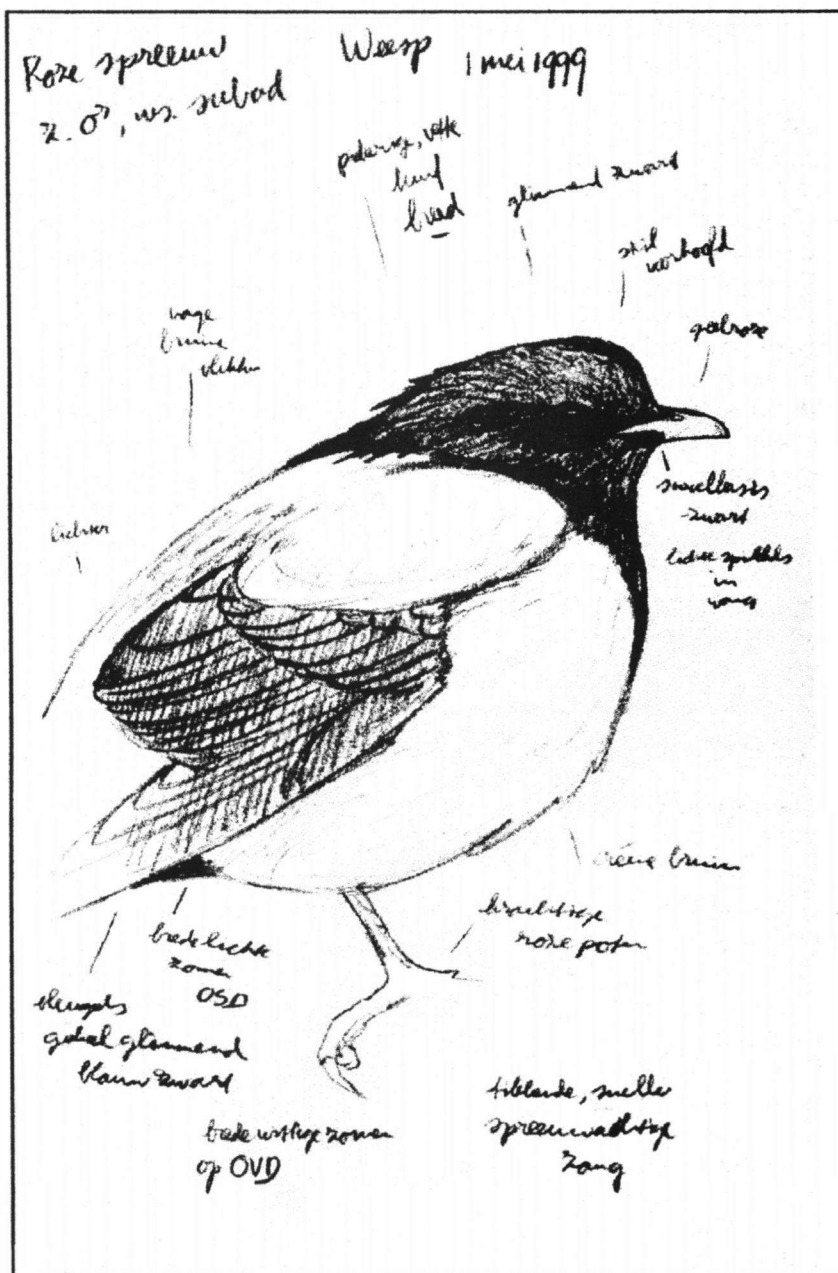
E.J.M. Hagemeijer and M.J. Blair (Editors). 1997. The EBCC Atlas of

European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance.

Berg, Arnoud B. van den & Cecilia A.W. Bosman. 1999. Zeldzame vogels in Nederland

Jonkers, D.A. & R.A. Kole & J. Taapken. 1987. Vogels tussen Vecht en Eem

Onno Wildschut
M. Dotingalaan 43
1381 EZ Weesp
e-mail: o.wildschut@hccnet.nl

Roze spreeuw.

Tekening: Ruud van Beusekom.

Nu het weer volop voorjaar is en alle vogels zeer actief worden, krijgen ook de vrijwilligers van Vogelasiel Het Gooi in Naarden het weer extra druk. Frank van de Woord, beheerder van het vogelasiel doet een oproep en geeft een aantal nuttige tips.

Frank van de Woord

Voorjaar is een drukke tijd voor Vogelasiel Het Gooi

Ik wil een oproep doen aan alle soortenscoorders die elkaar zelfs bellen om vogels door te geven, om niet ten koste van de vogel in kwestie én zijn omgeving te handelen uit eigenbelang, want dit heeft niets met genieten van de natuur te maken. Meer met verstoring. Ook onze bekende vogel-info telefoonlijn maakt het zelfs makkelijk voor handelaren in wildzang om plekjes met interessante vogels te horen om lijmstokken en mistnetten te kunnen plaatsen.

Persoonlijk geef ik de voorkeur aan het toeval van een zeldzame soort tegenkomen, want tenslotte geniet je het meest van een leuke verrassing. Anders kun je net zo goed een dieren-tuin bezoeken. Daar is het ook geen verrassing meer om een sneeuwuil tegen te komen. Als mensen écht zeker willen zijn van mooie soorten om hun huis heen, is het slimmer om gemeentes op de vingers te tikken zodra industrie en woningen weer moeten uitbreiden ten koste van de laatste stukjes groen. Ook het snoeien in tuinen is in deze tijd van het jaar af te raden, omdat zo vogelnesten in het zicht komen en eieren en jongen ten prooi vallen aan katten en kraai-achtigen.

Vogelasiel "Het Gooi" in Naarden

Foto: Pieter Schut

Voeding

De laatste jaren krijg ik steeds meer grote bonte spechten binnen die in de broedtijd door territoriale eksters dankzij dezelfde zwart/witte tekening worden aangevallen en verwond. Vooral pas uitgevlogen spechten zijn de dupe.

Met de drie jonge bosuilen in het asiel gaat het goed. De eerste jonge merels zijn ook al binnen, compleet bevederd, maar het dons is nog wel iets te zien en 't staartje is nog kort. Hij spert keurig voor voedsel, zodra ik een volwassen merel naboots.

Van veel soorten heb ik inmiddels de spergeluiden door en dat werkt veel makkelijker dan

eerst dwangvoederen. Een oproep aan mensen om niet voor de kinderen of uit sentiment zelf een jonge vogel op te voeden, met vaak bekende fouten, zou best handig zijn.

Melk met witbrood is vaak zo'n foutje. Lactose uit melk is giftig voor een vogel, omdat deze geen lactase-enzym produceert om lactose af te breken (zoals bij jonge zoogdieren wel het geval is). Vaak zorgt het ook voor diarree, waardoor de vogel uitdroogt. Witbrood bevat niet voldoende voedingsstoffen om een jong groot te krijgen en het zorgt voor verstopping. Water in de bek druppelen is ook zo iets. De luchtpijp van een vogel zit achteraan de tong.

Beter is vochtige goede voeding. Wij geven een mengsel van:

- universeelvoer (gedroogde en gemalen vruchten en insecten en schaaldieren)
- bruinbrood (stukjes die slikbaar zijn)
- gemalen runderhart (eiwitten)
- mespuntje kalk
- druppels multi-vitamines
- vit. A/D-complex
- water om het geheel precies zo vochtig te maken dat het nog net met een pincet te voeren is.

Deze pincet moet afgeronde punten hebben om de vogel niet te beschadigen. Deze voeding is voornamelijk geschikt voor alle zangvogels, en niet

voor duiven en roofvogels. Daar hebben we weer andere methodes voor.

Thuis grootbrengen van wilde vogels als merels etc. is ook bij de wet verboden. Om vogels in de natuur te kunnen plaatsen mogen ze ook niet teveel aan mensen gewend zijn. Ze horen tussen soortgenoten grootgebracht te worden en daar hebben wij als vogelasiel meer mogelijkheden voor. Verder eten ze elk half uur van 's morgens half zeven tot 's avonds twaalf uur. Volwassen vogels voeren frequenter, dus wij voeren langer door. In een groep leren ze ook sneller zelf eten.

Ook een bekend fenomeen is een jong eendje dag en nacht

in een badkuip met water te zetten, omdat ze "horen te zwemmen". Vergeet nooit dat ze regelmatig drogen na een zwemtocht en dat de moeder ze warmte biedt. Jonge eenden laten elkaar zien wat goed te eten is en moeder geeft daarin ook een goed voorbeeld. Wederzijdse stimulering is dus belangrijk voor zo'n jong dier. Als mensen dus een jonge vogel met problemen vinden is het van belang deze zo spoedig mogelijk naar het vogelasiel te brengen. (Tel.: 035-6945658). Het nieuws van het Vogelasiel Het Gooi is nu ook op internet te volgen. Het adres is: <http://www.planet.nl/abonnees/servicelijn/cards/483.html>

Jeugdgroep bezoekt Vogelasiel in Naarden

Op 5 februari hebben de kinderen die deelnemen aan de jeugd cursussen van de Vogelwerkgroep een bezoek gebracht aan het Vogelasiel het Gooi in Naarden. De kinderen keken hier vol spanning naar uit.

We vertrokken vanaf Boekesteijn met vijf volle auto's, routekaarten mee zodat niemand kon verdwalen. We werden verwacht, de educatieruimte was voor ons gereed gemaakt. Na het overhandigen van een boekje bloemen voor de gastheer, hield deze een inleidend praatje over de noodzaak van het vogelasiel en waardoor vogels gewond kunnen raken. Er werd goed geluisterd en ze snapten het allemaal best, want er werden geen vragen gesteld.

De groep werd in drieën gedeeld en onder begeleiding van Frank van de Woord van het vogelasiel en twee andere vrijwilligers werden we over het terrein rondgeleid. We mochten

alles bekijken: de operatiekamer, de observatieruimte, de voorraadkamer. We konden (heel rustig) in de kooien naar de vogels kijken en het meegenomen voedsel mocht in de etensbakken worden gelegd. We hadden ogen tekort, zoveel bijzondere vogels van zo dichtbij kunnen bekijken is natuurlijk prachtig. Soms was het ook wel een beetje zielig, de kapotte vleugel, de ekster zonder staart, maar de kinderen wisten nu heel goed dat de meeste vogels weer gezond het asiel zouden verlaten. Terug in de educatieruimte kreeg Frank van een van de kinderen een doosje met daarin drie kraanvogels, gevouwen van briefjes van honderd. Als geluksbrengers voor het vogelasiel. Dit geld was bijeengebracht door de volwassenen van de cursus 'Vogelherkenning'. Op de vraag of Frank daar een bestemming voor wist, antwoordde hij dat er nog wensen zijn voor het asiel,

bijvoorbeeld een eigen ambulance en een poeltje voor olieslactoffers. Dat poeltje zal er nu dus wel komen! Alle kinderen gingen voldaan naar huis, de leiders ook. U hoort nog van ons!

ATIE VAN KLAVEREN

Open dag Vogelasiel

Het Vogelasiel Het Gooi in Naarden organiseert op zaterdag 27 mei een open dag. Dit gebeurt in en om het Vogelasiel aan de Burg. Visserlaan 1 in Naarden. Op deze dag zal het Vogelasiel laten zien wat de werkzaamheden zijn, maar ook welke plannen er zijn voor de nabije toekomst. Daarnaast is er een kleine markt, waar diverse natuurgroepen, waaronder ook onze Vogelwerkgroep, aanwezig zullen zijn. De open dag is te bezoeken tussen 10.00 en 17.00 uur.

Al jarenlang blijken in de broedgebieden in ons werkgebied alle territoria (= broedplaatsen) van knobbelzwanen te zijn bezet. Er is een vaste populatie van ongeveer 70 broedparen, die jaarlijks ongeveer 200 jongen voortbrengen. Er is dus geen onbeperkte groei van de knobbelzwanen mogelijk. Het aantal beschikbare broedplaatsen stelt een grens aan de groei.

Fernand C. Jager

Knobbelzwanentelling in Gooi, Eem en Vechtstreek 1988-1999

Sinds 1988 worden tellingen van knobbelzwanen uitgevoerd (1,2,3). Dit gebeurt in mei, in het broedseizoen, zowel in de broedgebieden (weilanden) als ook op de randmeren. Verder worden bij de jaarlijkse midwinter-tellingen in januari, naast andere vogelsoorten, ook de knobbelzwanen geteld (4,5,6). Onze knobbelzwanen zijn een mengpopulatie van oorspronkelijke wilde zwanen en verwilderde tamme exemplaren. Het verschil is te zien bij de jongen. Die van de wilde zijn grauw, die van de oorspronkelijk tamme zijn wit. Zwanen werden vroeger gehouden om het vlees en het dons. Nu dit niet meer gebeurt, zijn de dieren langzaam verwilderd en nemen samen met de van oorsprong wilde zwanen in aantal toe. Deze zwanen kunnen schade aan landbouwgewassen veroorzaken. Derhalve is er een voortdurende discussie òf en hoe de aantallen beperkt moeten worden (7). Als deelnemer aan deze discussie dient de natuurbescherming over goede gegevens te kunnen beschikken. Dus moet er geteld worden (8). De resultaten van tellingen over een reeks van jaren zijn in tabel 1 opgenomen. Hierbij zijn ook

de landelijke resultaten van SOVON meegenomen. In fig. 1 worden de randmerentellingen nog eens in een grafiek weergegeven.

Broedgebieden

Bij een beoordeling van de zwanenpopulatie gaat het vooral om een drietal tellingen namelijk: de broedgebieden (mei), de randmeren (mei) en de midwintertelling (januari). Tabel 1 laat zien, dat er de laatste tien jaren geen grote veranderingen zijn geweest. Het to-

tale aantal dieren was in 1990: 234 en in 1999 was dit 241. Het aantal jongen bedroeg in 1991: 220 en in 1999 waren er 226 jonge zwanen.

Het aantal broedparen lijkt geleidelijk wat toe te nemen. De hoofddruk is toch, dat alle territoria zijn bezet; de broedgebieden zijn vol. Onder zware druk van de overbevolking in de buitengebieden (randmeren) kan er blijkbaar nog wat ingeschikt worden, maar een toename van enige betekenis is toch niet meer te verwachten.

Tabel 1: Vergelijking tussen verschillende jaren. Aantallen zwanen in de verschillende gebieden.

	1988	1990	1991	1992	1996	1997	1998	1999
In broedgebieden:	182	234	219	169	-	-	-	241
nestelend	106	118	126	126	-	-	-	142
niet nestelend	76	116	93	43	-	-	-	99
Jongen	99	121	220	182	-	-	-	226
Jongen/broedpaar	1,9	2,1	3,5	2,9	-	-	-	3,1
Aantal broedparen	53	59	63	63	-	-	-	71
Randmeren (mei)	-	185	83	263	221	283	398	557
Ouden+jongen in broedgebied	281	355	439	351	-	-	-	467
Midwintertelling		311	344	195	383	628	497	603
SOVON PTT, Nederland *	111	114	119	95	171	186	208	220

* decembertelling van het voorgaande jaar (1981 = 100).

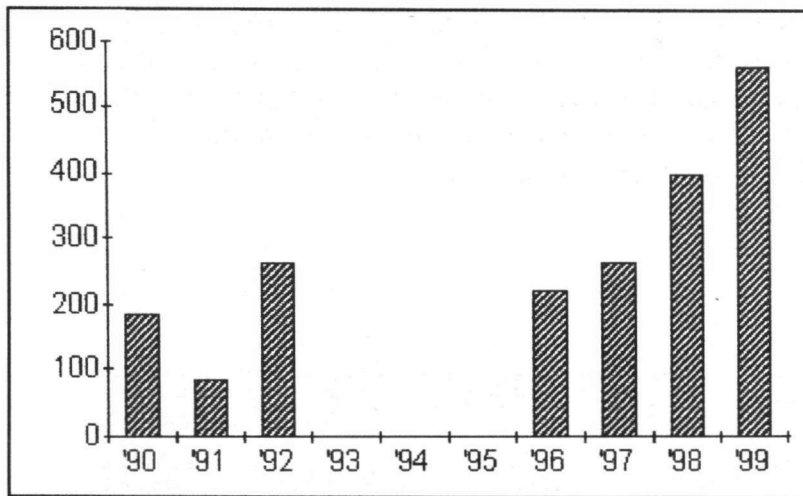

Fig. 1: Aantal knobbeelzwanen op de randmeren

Dit betekent ook, dat het aantal jongen niet verder kan toenemen. Het aantal beschikbare broedplaatsen stelt hier een natuurlijke grens.

Randmeren

De randmeren zijn geteld in het broedseizoen (mei). De populatie zal dus naast onvolwassen zwanen hebben bestaan uit dieren, die het niet was gelukt een broedplaats te bemachtigen. Tot 1997 leek deze populatie enigszins stabiel, maar vertoont sinds 1998 een sterke toename (Zie figuur 1).

Naast de overschotten uit het Gooi zullen ook zwanen uit andere omliggende gebieden hier naar toe komen. Waarschijnlijk mede aangelokt door de sterk verbeterde voedselsituatie ter plaatse. Deze aantallen nemen in de loop van de zomer nog sterk toe; in 1999 werden op 19/5, 17/6 en 26/6 respectievelijk geteld: 557, 634 en 855 knobbeelzwanen.

Midwintertellingen

De midwintertellingen vertonen tot 1996 een geringe toename. Vanaf 1997 worden aanzienlijk hogere aantallen waargenomen, die daarna evenwel niet verder toenemen. Dit laatste is opmerkelijk, aangezien de aantallen in Nederland als geheel wel blijven

toenemen. Fig. 2 geeft een overzicht van het totaal van de landelijke tellingen in geheel Nederland (1981 = 100) en de telling in het Gooi e.o.

Boven een bepaald landelijk niveau lijkt de toename in het Gooi af te nemen. Er lijkt een nieuw evenwicht tussen het Gooi en de omliggende gebieden te ontstaan, waarbij de verdere toename in het Gooi betrekkelijk gering is. Het zijn juist deze zwanen, die in de winter en in het vroege voorjaar in grote groepen over de weilanden rondzwerven, die schade aan de vegetatie kunnen veroorzaken. Zo'n rondzwervende groep kan wel honderd dieren groot zijn. Het al of niet toevallig meetellen van zo'n groep zal uiteraard het totale telresultaat fors beïnvloeden.

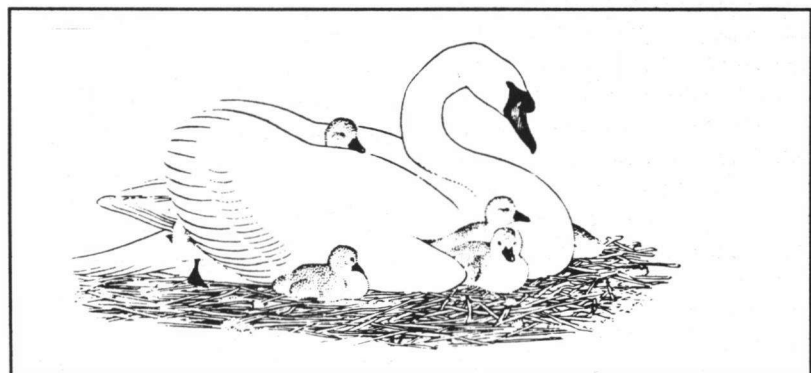
Conclusie

Het zal uit het voorgaande duidelijk zijn, dat de midwintertelling vanuit een oogpunt van mogelijke landbouwschade de belangrijkste telling is. Het is hierbij niet duidelijk in hoeverre de dieren uit de midwinterpopulatie afkomstig zijn uit de Gooise broedgebieden. Hier ligt nog een veld voor verder onderzoek. Wel mag duidelijk zijn, dat een lokale zwanenbestrijding weinig zinvol is. Opeengevallen plaatsen zullen onmiddellijk worden ingenomen door zwanen uit de omliggende regio's. Als er een zwanenprobleem mocht zijn dan is dit een landelijk probleem.

Naschrift

Het verloop van de grafiek in fig. 2 verleide mij te voorspellen, dat het aantal knobbeelzwanen in de midwintertelling de komende jaren niet veel meer zou toenemen. Fout dus. Pieter Schut attendeerde mij erop, dat er bij de laatste midwintertelling (januari 2000) 1040 knobbeelzwanen zijn gezien. Dit is een forse toename. Nader onderzoek naar de uitkomsten van midwintertellingen zal worden verricht.

De laatste knobbeelzwanentelling kon worden uitgevoerd dankzij de medewerking van de volgende leden van de vogelwerkgroep: L.Bech, J.J. Buiten-

Knobbeelzwaan met jongen

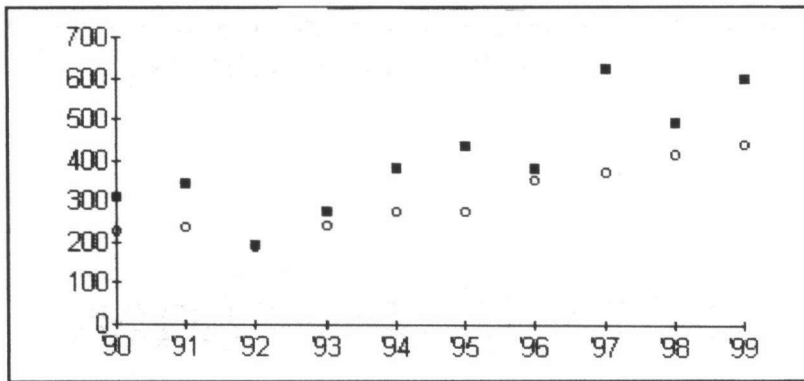

Fig. 2: Jaarlijkse winterpopulatie
 ° Nederland (x2) • 't Gooi e.o.

dijk, F. During, N.J. Dwars, W. Fokker, F.C. Jager, F. van de Linden, B. Oosterbaan, C. Pel, R. Rense, R. Rossel, C.M.T. I. Rosier, J.J. Verkerke, A. Vermeule, S. Visser, P. Vos en F.H. van de Weijer.

LITERATUUR

1. Weijer F.H. van de. (1994): De Knobbelzwaan in het Gooi en Omstreken in 1992. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken. Uitgave Nr. 82. Hilversum.
2. Jager F.C. en Weijer F.H. van de (1998): Knobbelzwanentelling 1998.

Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken. Uitgave Nr. 111, Hilversum.

3. Jager F.C. (1999): Knobbelzwanentelling 1999. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken. Uitgave Nr. 114, Hilversum.

4. SOVON (1999): Internet; www.sovon.nl

5. Schut P. (1994): Midwinterwatervogeltelling 1994. De Korhaan 28: 73-75.

6. Schut P. (1999): Midwinterwatervogeltelling 1998. De Korhaan 33: 12-14.

7. Schot W. van der (1998): Stichting Knobbelzwanenplatform 1992 - 1997. Het Vogeljaar 46: 49-52.

8. Weijer F.H. van de. (1999): Tellingen komen bescherming ganzen en zwanen ten goede. De Korhaan 33: 21.

Bridgende vogelaars

In de winter is de dinsdagavond mijn vaste bridgeavond. Omdat we beginnen te spelen, drinken we een kopje koffie en babbelen we even gezellig met elkaar. Tim, een clubgenoot en ook een vogelaar, en ik wisselen dan regelmatig onze vogelwaarnemingen uit.

Tim laat dagelijks zijn hond uit op de Lambrechtskade en doet daar dikwijls leuke waarnemingen, o.a. de ijsvogel, de roerdomp, de visarend en nog veel meer. Ook wandelt hij wel eens op de Hoorneboegse heide en ziet daar o.a. de klapekster (al twee winters aanwezig), de zwarte- de groene- en de grote bonte specht.

Op een avond zegt Tom, een andere clubgenoot, tegen mij: "Ik heb iets voor jou". Maar staat U mij toe dat ik eerst iets over Tom vertel. In de jaren '60,

'70 en '80 vloog Tom als piloot voor een oliemaatschappij in de Libische woestijn om daar mensen en materiaal naar de verschillende boorinstallaties te vervoeren. De maatschappij had ook een dokter in dienst, een Hongaar. Patiënten konden per radio de dokter laten oproepen en Tom vloog dan de dokter naar de patiënt. Wachtljsten waren er toen nog niet. Gelukkig had de dokter niet zo veel patiënten maar wel veel vrije tijd en die vulde hij met het opvangen van gestrande vogels. Hij had dus toen al zijn eigen vogelopvangcentrum in de Libische woestijn. Maar nu weer terug naar Tom. Een week later bracht hij een vogelring mee, die hij van bovengenoemde dokter had gekregen. "Kun jij daar iets mee doen?", vroeg hij aan mij. "Ja wel", antwoordde ik en ik heb

de ring opgestuurd naar het Vogeltrekstation in Heteren. Acht weken later kreeg ik hiervan bericht. Het bleek een ring te zijn van een purperreiger (*Ardea purpurea*), die nog niet vliegvlug was toen hij op 5 juni 1967 door C.J.A. Wynaendts geringd werd in de Driemanspolder bij Nootdorp. 649 Dagen later, op 15 maart 1969, was de vogel dood gevonden bij Mabruk, Libië, op 2700 km afstand van de ringplaats. Hij was dus al wel gemeld, maar zonder de ring in te sturen. Nu, na ruim 30 jaar, is deze ring dus eindelijk ter bestemder plaatse aangekomen. Tim wordt lid van de VWG en Tom denkt er nog even over na. Bridgen en vogelen zijn twee leuke hobby's.

WOUT VAN DE KAMP
 De bridgende vogelaar

Volgens meldingen op het Goois Vogelnet is de klapekster de afgelopen maanden veelvuldig gezien in ons werkgebied. Paul van der Poel had een bijzondere ervaring met klapeksters.

Paul van der Poel

Fietstocht met drie klapeksters

Naar aanleiding van een stukje over klapeksters in ons werkgebied, zoals gemeld op het Goois Vogelnet, had ik de volgende ervaring. Op 3 februari maakte ik een fietstocht. Ik ging daarbij van Hilversum via Zuiderheide (inmiddels alweer de "vaste" boomleeuwerik zingend, maar géén klapekster), Gooier Gracht en Hollandse Sloot naar de Hollandse Rading. Via Graaf Floris V weg en Egelshoek naar de Breukeleveense eendenkooi (eindelijk de bosuil weer eens op zijn vaste plek in het zonnetje).

Door langs de 5e plas en via de Scheendijk naar de Vecht. Net toen ik de Lambrechtskade op wilde rijden vloog er een klapekster over en landde aan de overzijde van de Vecht in een boom. Toen ik de volgende dag weer er op uitrok, herlas ik het stuk over de klapekster en herinnerde me dat ik in het weekend ervoor met Wim Loode van de Vogelwacht Utrecht nog even sprak over de mogelijkheid dat de klapekster wel eens heen en weer kon trekken in verband met voedsel en verstoring.

Ik besloot bij mijn tocht weer te starten op de Zuiderheide, waar ik meteen bij de drie grafheuveltjes langs het fietspad de eerste zag zitten! Hij liet zich observeren terwijl hij zich uitgebreid zat te poetsen en de enkele fietser en trimmer hem

koud lieten (de afstand van de krent waar hij in zat tot aan het pad is redelijk groot).

Na mijn observatie van circa 8:25 tot 8:35 uur, reed ik naar de Huydecopersweg. Onderweg kon ik nog genieten van de boomleeuweriken (Laarder Wasmeer en 't Bluk) en 2 kruisbekken (bosrand Blukbos bij het heitje). Om 9:05 uur zag ik vanuit de bosrand langs de afslag van de A27 naar Hilversum de tweede klapekster in een boomtop. Zo'n vijf minuten gekeken naar de als bevroren zittende klapekster.

Vandaar ben ik langs het Hilversums Wasmeer (twee jubelende boomleeuweriken) gereden naar de Zwaluwenberg (roepende appelvink). Van de Zwaluwenberg naar de Hoorneboegse heide en tot mijn grote vreugde zat daar een klapekster. Het was toen ongeveer 9:30. Deze klapekster bleef daar gedurende de meer dan tien minuten die ik ben blijven kijken stil zitten! Ik ben de route niet teruggere-

Ondanks het feit dat het voor de klapekster van de A27 een koud kunstje is om binnen een paar minuten naar de Hoorneboeg te vliegen, ben ik er van overtuigd dat ik die ochtend drie Klapeksters gezien heb.

Klapekster

Elders

Ook op andere plaatsen in ons werkgebied is de klapekster dit voorjaar gezien. Veel meldingen kwamen binnen van waarnemingen op de Tafelbergheide bij Huizen. Ook op het Naardermeer werd de soort tenminste tweemaal gezien, begin april.

Jelle Harder heeft het idee dat de merel steeds vroeger in de ochtend begint te zingen. Hij legde zijn idee voor aan de leden van het Goois Vogelnet. Inmiddels bestaat het Goois Vogelnet uit meer dan honderd via de computer met elkaar discussiërende vogelaars. Hierbij het verhaal van Jelle en enkele reacties.

Jelle Harder

Zingt de merel steeds vroeger?

Sinds 1967 tel ik jaarlijks in het Laarder Wasmeer bij Hilversum de broedvogels. Toen ik nog in Hilversum woonde op een steenworp afstand van het Wasmeer (soms hoorde ik de Groene kikkers daar kwaken) was 's morgens vroeg het begin van de merelzang vaak voor mij het teken dat ik dan van huis moest vertrekken om de eerste zingende merels in het Laarder Wasmeer te horen. Het verschil tussen de begintijd van de merelzang in Hilversum (stad) en het Wasmeer (buitengebied) bedroeg maximaal 15 minuten. Voor mij precies genoeg tijd om op tijd te zijn voor de eerste zang. Uit de literatuur en de praktijk is het mij bekend dat je merels kunt horen zingen vanaf 75-60 minuten vóór zonsopgang. Veel eerder hoor je ze niet.

Nu woon ik al weer enkele jaren in Bussum en moet ik eerder van huis. Maar wat mij dit jaar opvalt is het volgende: Reeds 1 tot 2 uur vóór zonsopgang hoor ik dit jaar de Merels in Bussum al zingen! Bijvoorbeeld vrijdag 24 maart kwam de zon op om 06.34 uur (wintertijd). Omdat ik die ochtend wilde gaan inventariseren liep ik om 04.40 even naar buiten om het weer te ervaren. In Bussum waren op veel plekken al merels te horen! Dat is bijna twee uur vóór zonsopkomst. In het Laarder Wasmeer heb ik

niet gemerkt dat de merels eerder voor zonsopgang waren gaan zingen. Ook op andere dagen niet. Wat is er aan de hand met de merels? Of gebeuren er dingen die ik in het verleden niet goed gezien en geregistreerd heb? Wie heeft deze ervaringen ook of kan mij vertellen dat dit heel gewoon is?

Reactie van Jan Hendrik van Oers, voorzitter Vogelwerkgroep Amsterdam:

In het Vondelpark van Amsterdam kun je in mei vrijwel de hele nacht door merels horen zingen, vaak in het schijnsel van een lantaarnpaal. Ik heb nooit onderzocht of een merel echt werkelijk de nacht rond zong, maar gezien mijn ervaring dat het merelgezing een uur voor zonsopgang veel intensiever is dan tijdens de rest van de nacht ga ik ervan uit dat individuele merels een déél van de nacht gebruiken om hun territorium vocaal af te bakenen.

Reactie van Jaap Vlaanderen:

Onlangs was ik in een klein natuurpark in Aken en daar heb ik een aardig informatiepaneel bekeken, dat ging over de relatie vogelsoort en tijdstip van de eerste zang. Het ijkpunt was medio mei. Er werden zo'n twintig vogels getoond die op een duidelijke

wijze in relatie met de tijd werden weergegeven. Men was nogal stellig in de relatie soort - tijdstip. En wat de merel betreft viel het mij op dat deze tot de 'kopgroep' behoorde. En als ik me goed herinner stonden er tijden bij van 1½ -2 uur voor zonsopgang. Kortom; de Duitse merels staan in ieder geval vroeger op.

Reactie van Dick Lublink:

Ik durf geen harde conclusie te verbinden aan de weinige waarnemingen die ik hierover heb, maar het viel mij onlangs op dat er 's avonds om half elf (wintertijd) nog een merel aan het zingen was bij mij in de buurt in Amsterdam-Watergraafsmeer. Ik hield het op de invloed van het vele licht van de straatlantarens. Een verschijnsel dat ik wel goed ken van de roodborst. Die heb ik regelmatig tot middernacht horen zingen onder invloed van het aanwezige kunstlicht.

Aanmelden

Wilt u ook vrijwel dagelijks op de hoogte gehouden worden van de laatste ontwikkelingen, waarnemingen en discussies over vogels in Gooi en Omstreken? Meld u dan ook aan voor het Goois Vogelnet, de gratis e-mailservice van de vogelwerkgroep. Aanmelden kan via: pieter.schut@wxs.nl

Het lijkt er op dat het nieuwe natuurbeheer in de Eempolders vruchten gaat afwerpen. Natuurmonumenten speculeert al over de terugkeer van de kemphaan, blijkt uit dit artikel, overgenomen uit De Gooi en Eemlander van 1 maart 2000.

Hans van Keken

Terugkeer van kemphaan in de Eempolders is kwestie van tijd

De natuur in de Eemlandse weilanden krijgt weer volop de kans. Niet overal, want agrariërs hebben het liefst grote, droge, strakke weilanden. Maar ook Natuurmonumenten heeft inmiddels heel wat hectares, waar weidevogels zich goed thuis voelen. En zelfs boeren werken hier en daar al mee. Aangetrokken door de rammelende geldbuidel van de provincie, die wil betalen voor elke grutto en Kievit.

Eemland zal nooit meer worden wat het vroeger was. Kleinschalige weilanden, sloten vol met kikkers en de lucht vol vogels. De ruilverkaveling, later herinrichting genoemd, eiste zijn tol. De boer moest mee met zijn tijd. Net als iedereen.

Maar nu is er eigenlijk te veel landbouwgebied, en klinkt ook al jaren de roep om meer natuur. Na de herinrichting, die enkele jaren geleden van start ging, heeft Natuurmonumenten uiteindelijk zo'n 500 hectare natuurgebied in de Eemlandse polders. Nog niet echt veel, vergeleken met de uitgestrekte weidevelden van enkele duizenden hectaren tussen Eemmeer, Eemnes, Soest, Baarn en Amersfoort. Maar toch. De vogels hebben de weg erheen al gevonden.

Zo werden afgelopen maand onder meer honderden grutto's, en even zoveel kolganzen, bonte strandlopers,

Kemphanen

Tekening: E.Hasebroek

goudplevieren, Kieviten en ook een handvol wulpen en kemphaantjes gezien. Teken dat er iets moois ontstaat in Eemland. Met name aan het einde van de nu nog doodlopende Cors Rijkseweg, in de Maatpolder, waar het land vol water staat. Een lust voor het oog en het oor van vogelaars. De oude, kronkelende zomerdijk van de Eem loopt dwars door het reservaat, met aan de ene kant de Noordpolder te Veld en aan de andere zijde de Maatpolder. Een gebied van in totaal 260 hectare. Het grootste aaneengesloten natuurgebied, terwijl polder Zeldert, ten zuiden van de A1 tegenover de Grote Melm in Soest, een ander belangrijk areaal is.

Rik Nieuwerf, beheerder van Natuurmonumenten: "We proberen die gebieden met elkaar te verbinden tot een groot net-

werk. Samen met de grond aan de zomerdijk en de uiterwaarden langs de Eem. Alleen rijksweg A1 is nog een barrière". Nieuwerf heeft een heilig doel: de terugkeer van de kemphaan. De meest kritische weidevogel. Als die wil baltsen

en nestelen in de Eempolders, gaat het ook goed met alle andere weidevogels. En hij is ervan overtuigd dat de kemphaan er komt. Binnen tien jaar. "Ons hele beheer is erop afgestemd. Eerst twee weken wat koeien laten grazen, om hier en daar het gras kort te krijgen. Dan tot half juli niet meer maaien, zodat de vogels alle tijd hebben om jongen te krijgen".

Waterpeil

Drie maanden geleden heeft Natuurmonumenten de Maatpolder geschikter gemaakt voor weidevogels. Het waterpeil is, net als in de natuur, in de winter hoog en in de zomer laag. Alleen wat hekken en rasters moeten nog geplaatst worden. Nu liggen er plannen voor fiets- en wandelpaden. Fietsen moet vanaf de Meentweg kunnen, langs het reservaat de

Noordpolder in tot de Ervenweg, om die dan in zuidelijke richting te vervolgen. Voor wandelaars is een pad over de Meentdijk, en ook de zomerdijk, die voor auto's zal worden afgesloten.

De paden zullen weliswaar een deel van het jaar worden gesloten, maar bij de Vogelwerkgroep klinken er los van alle lof ook wat bedenkingen.

"Wie controleert die afsluiting?"

En verstoren wandelaars, met name in de winter, niet de schuwe kleine zwanen die met honderden neerstrijken?", vraagt Marc van Houten van de werkgroep zich af. Nieuwerf heeft toegezegd het in de gaten te houden.

Toevallig loopt parallel met de groei van de reservaten, het initiatief van Eemlandse boeren

om zich in te zetten voor bescherming van weidevogels. Gestimuleerd door de subsidie die daarmee te verdienen valt. Woordvoerder Ans van 't Klooster: "De markt vraagt om natuur en wij springen daarop in". In het gebied grenzend aan de reservaten gaat het om enkele tientallen hectaren, die met de hulp van vrijwilligers beheerd zullen worden.

Hitchcock-vogels halen de media

De maand februari leverde enige "Hitchcock-vogels" op. Plaatselijke bladen in het Gooi weidden uitgebreide artikelen aan "Whoopie", de kauw, woonachtig aan de Diependaalselaan maar regelmatig rondvliegend boven Hilversum. Whoopie haalde zelfs de TV. In het programma "Man bijt Hond" van de NCRV verscheen hij/zij met zijn/haar verzorgster Sandra, die er voor de camera voor pleitte om de vogel met rust te laten en haar vrijheid te respecteren. De Telegraaf bleef niet achter. Verschillende artikelen verhaalden over een tamme kauw, die de naam "Kamikaze Sjonnie" kreeg. Rijssen was in rep en roer. Sjonnie veroorzaakte door zijn optreden hier en daar hevige opschudding. Allerlei advie-

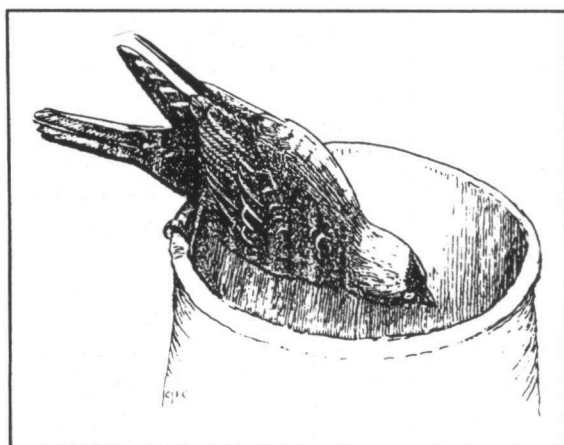
zen werden gegeven om de kauw te vangen. Tevergeefs. Doodschieten werd er toen geroepen! Maar eerst moest hiervoor een vergunning worden aangevraagd. Net op tijd ving een ijverige dierenbeschermster de vogel, Sjonnie zit nu bij een kauwenkenner. Achilles Cools verhaalt in zijn laatste, zeer boeiend en knap geschreven boek "De Kauwentuin" onder andere over zijn in vrijheid levende imprint kauwen. Kauw Gent werd door hem gered na een leven van zeven jaar in een kleine kooi met slecht voer en een erbarmelijk verenkled. Kauw Dieks ontkwam ternauwernood aan een executie. Tipper en Nutak hadden dezelfde ervaringen als Gent. Ook Scharminkel wist wat zogenaamde dierenliefde is.

Maar eigenlijk is het vogelkwellend tot de dood erop volgt. Mijn losvliegende tamme kraaien konden menigmaal de weg naar huis niet terugvinden. Gelukkig kwamen ze op hun pad geen "Hitchcockers" tegen, maar welwillende mensen. Een dame belde me op:

"Er zit een kraai in de tuin die gewerschoten imiteert en af en toe blaft als een hond. Bovendien wil hij met ons mee in de auto. Is die vogel van u?" Ja, dat was hij. Dat was kraai Papa. Een andere telefonische melding luidde: "Bij ons konijnenhok zit een kraai mee te eten van het konijnenvoer. Af en toe roept hij: 'Carla, ben je boven?', afgewisseld met 'potverdomme, hou op!' Ja, dat was kraai Paultje.

Omdat ik een vogelhospital had, kreeg ik meestal de eerste meldingen binnen van zoekgeraakte tamme vogels. De tamme kauw of kraai, die de weg naar huis niet weet terug te vinden en honger begint te krijgen, landt nog wel eens vol vertrouwen op de schouder van een kind of een volwassene. Hij is een imprint en verwacht vriendelijkheid en eten. Maar de uitverkorene vindt het maar griezelig en geeft de vogel een mep, waarop de vogel reageert met een flinke snavelhouw. Soms vloeit er bloed. Er breekt paniek uit, mensen beginnen zich er mee te bemoeien, de pers rukt aan, de politie volgt. 'Doodschieten' klinkt er luid. Het 'Hitchcock-effect' werkt op volle toeren. De ene vogel heeft geluk en overleeft het. De andere wordt geliquideerd.

CARLA HOLZENSPIES

Kauw

Op donderdag 23 maart werd de jaarlijkse algemene ledenvergadering van onze Vogelwerkgroep gehouden in Hilversum. De secretaris doet verslag.

Marc van Houten

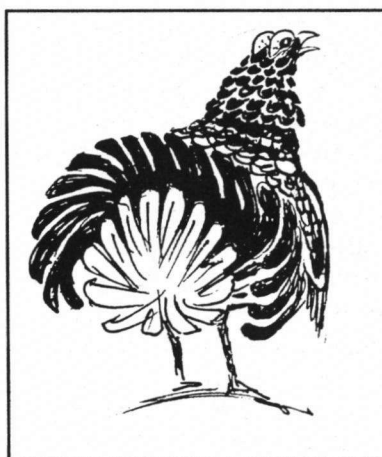
Verslag van de algemene ledenvergadering van 2000

1. OPENING

Hartelijk welkom van de voorzitter voor ieders aanwezigheid met name de ereleden.

Er waren geen ingekomen stukken.

Het gaat goed met de Vogelwerkgroep, we hebben op het moment een ledenbestand van ongeveer 700 leden. Het aantal aanmeldingen blijft een stijgende lijn vormen. In vergelijking met een bedrijf worden wij niet op het geld afgerekend maar op wat we doen en hoe; een stabiel ledental, prettige, goede en hardwerkende groep. Het is duidelijk dat de Vogelwerkgroep een goede uitstraling naar buiten toe heeft; wij krijgen vaak positieve reacties. Ook naar binnen toe is de uitstraling goed; vele leden blijven lid. Terugkijkend naar het afgelopen jaar zien we een indrukwekkende lijst activiteiten. Zo werden alle gemeenten aangeschreven in verband met houtkap in het broedseizoen. De subgroep Avifauna inventariseerde weer een aantal terreinen, waar we als bestuur erg blij mee zijn. Daarnaast ging een lange lijst van tellingen en onderzoeken gewoon door, waarbij diverse rapporten het licht zagen. Ook De Korhaan bevatte diverse verslagen van de werkgroepen. Via de subgroep Communicatie heeft de Vogelwerkgroep veel aandacht gekregen in de me-

Korhaan

dia; vooral de activiteiten rond de huismus en de vogel van het jaar, de blauwe reiger. Ook het Goois Vogelnet heeft een groeiende groep aanhangers en niet te vergeten onze eigen Homepage. We krijgen meer en meer vragen en moeten hiervoor goed voorbereid blijven. De subgroep Vogelcursussen is met een nieuw ploeg doorgestart, met onder meer een jeugdcursus slaat deze nieuwe opzet enorm aan. Bij de subgroep Excursies is nog steeds veel belangstelling voor de "traditionele" excursies, ook is er een extra excursie geweest voor de VARA. Binnen de subgroep Natuurbescherming zijn nu ook al twee Wetlandwachten aangesteld. Zij controleren de ontwikkelingen op de Randmeren en het Vechtplassengebied. Zo stonden zij

op de bres voor de watervogels toen er sprake was van een veerpont, gelukkig heeft dit laatste probleem zichzelf opgelost. Er werd gekeken naar het bestemmingsplan Wijde Blik, de jacht, recreatiepaden in de Eempolderreservaten en, recent, het ondersteunen van een kort geding betreffende Ravelijn 6 Naarder Vesting. Op dit laatste komt Dick Jonkers later op de vergadering terug. Na deze ogenschijnlijk droge opsomming is het belangrijk dat wij na al die jaren nog altijd veel contacten en liefde voor de vogels hebben en op de bres komen voor de vogels.

2. VERSLAG 1999

Het verslag van de vorige jaarvergadering is helaas niet gemaakt. Het is tussen wal en schip geraakt, zodat reacties erop helaas niet mogelijk zijn.

3. JAARVERSLAG 1999

Er waren geen vragen of opmerkingen. Jelle Harder merkt op dat het een fantastisch verslag was (Gepubliceerd in Korhaan 34 [1] 4-11). De voorzitter geeft de redactie van De Korhaan een compliment.

4. FINANCIËEL BELEID

Jelle Harder verbaast zich over de kosten van de subgroep Excursies, welke, historisch gezien, zo hoog zijn. Reactie penningmeester: Er zit onder an-

dere een voorschot in voor dit jaar (2000 gulden), vrij hoge telefoonkosten die eigenlijk gespecificeerd hadden moeten worden en een zgn. voor-excursie.

Freek Beffers vraagt zich af hoe het komt dat ook de prijs van een zelfverzorgingskampeerweekend zo hoog is. Reactie subgroepleidster: Deze kosten zijn all-in, kampeerplaats met alles wat erbij komt kijken. Volgens de voorzitter is deze subgroep, net als alle andere er zeker niet op uit om winst te maken, we proberen het zo goedkoop mogelijk te houden. Na goedkeuring door de kascommissie, bestaande uit Paul Keuning en Engbert van Oort, en decharge van de penningmeester wordt een nieuw lid van de kascommissie gekozen. Paul Keuning treedt af en Ton Koning treedt toe. Paul hartelijk dank.

5. BESTUURSVERKIEZING

Paul van der Poel treedt af als bestuurslid Subgroep Vogelcur-sussen. Atie van Klaveren stelt zich verkiesbaar voor deze post. Ook penningmeester Laurian Mudde treedt af. André Kerkhof stelt zich verkiesbaar. Beide worden gekozen, waarna applaus volgt.

De voorzitter staat even stil bij de vertrekkende bestuursleden. Paul is vele jaren bestuurslid geweest, maar is al vele jaren langer lid van de vogelwerkgroep, een prototype van een vogelaar. In het veld valt hij op door zijn grote kennis in het herkennen van vogelgeluiden en berucht in het nabootsen van de soorten, waarbij hij nogal eens excursiegangers op het verkeerde been zet.

Laurian is vele jaren (15!) penningmeester geweest en eigenlijk niet te lang. Zij heeft het al die jaren voortreffelijk gedaan.

Zij neemt het woord over met de melding dat het boekhouden niet veel werk is, maar als je je minder betrokken voelt met de vereniging moet je stoppen. Tot slot dankt zij iedereen voor het gestelde vertrouwen in haar. De voorzitter dankt hen met respectievelijk een boek en een financiële gift met bijbehorende bloemen. Twee waardige bestuursleden nemen onder applaus afscheid.

6. RONDVRAAG

F. Jager mist in De Korhaan de nieuwe uitgaven van verschenen rapporten. De voorzitter meldt dat deze er van tijd tot tijd in komen. De volledige lijst is ook op de Homepage van de Vogelwerkgroep te lezen. De secretaris zal zorg dragen voor een recente kopie van deze lijst. Hugo Weenen merkt op dat een kort verslag van een rapport in de regel in De Korhaan verschijnt.

Yves Vogel vraagt wat er van die rapporten nog leverbaar is. Paul Keuning reageert dat een beperkt aantal publicaties op de leestafel ligt.

Dick Jonkers (subgroep Natuur-bescherming) geeft een korte schets over de situatie van Ravelijn 6, Naarder Vesting. Na een kort geding is een voorlopige herziening van het oorspronkelijke plan een voorlopig resultaat, waarbij het machtsmiddel van de Flora en Fauna-wet 1936 gebruikt werd.

Paul Keuning neemt ook afscheid van de propaganda-stand, welke hij vele jaren met veel enthousiasme bemand heeft. Niet alleen heeft hij velen lid van de Vogelwerkgroep gemaakt maar ook voor de nodige extra financiën gezorgd. Paul hartelijk bedankt!

De vacature wordt gelukkig opgevuld door Bertus van de Brink.

De voorzitter sluit de vergadering en bedankt een ieder voor diens aanwezigheid en positieve inzet.

Na de pauze gaf ons lid Erik-Hans Stigt een dialezing over "Vogels van Zuidelijk Afrika". Dat niet alleen de vogelrijkdom van Afrika onuitputtelijk is maar ook het geduld van Erik Hans bleek uit zijn boeiend dia verslag. Onder een welverdiend applaus werd hij bedankt middels een enveloppe met inhoud.

Aanwezig: 52 leden, onder wie 4 ereleden.

Afwezig met kennisgeving: Marijke de Graaf, Mia Kraal, Connie Rosier en Roel Zijlstra

Avondexcursies in Laarder Wasmear

Op vier donderdagavonden in de maanden mei, juni, juli en augustus worden er weer speciale avondexcursies gehouden in het afgesloten natuurreservaat het Laarder Wasmear.

Vanaf het toegangshek wordt een wandeling van circa 1 uur gemaakt. Onderweg wordt een bezoek gebracht aan de vogel-observatiehut. Met wat geluk kunt u er watervogels, roofvogels zoals havik en buizerd, en allerlei soorten zangvogels zien en horen. Een enkele keer is ook de vos waar te nemen.

Bezoekdata: 11 mei, 1 juni, 6 juli en 3 augustus.

Het **vertrek** is om **19.00 uur**.

Startpunt is het toegangshek van het Laarder Wasmear aan het einde van de Meerweg in Hilversum. De Meerweg begint bij de Kamerlingh Onnesweg en loopt langs het grote Philipsgebouw. Deze excursies zijn gratis en u hoeft u van te voren niet op te geven.

Nadere informatie: Jelle Harder, tel: 035-6937858.

Programma

Vrijdag 19, Zaterdag 20 en Zondag 21 mei: Vogelweekend naar het Bargerveen in Drente, georganiseerd door Jelle Harder. Informatie: 035-6937858

Zaterdag 27 mei: Open dag Vogelasiel Het Gooi. Bij het vogelasiel aan de Burg. Visserlaan 1 in Naarden, van 10.00 tot 17.00 uur.

Zondag 28 mei: Ochtend-vaarexcursie Naardermeer o.l.v. Johan van Galen Last. Vertrek om 4.30 uur vanaf De Visserij aan de Meerkade.

Aanmelding is mogelijk bij Joke van Velsen. De kosten bedragen f 15.—per deelnemer en dienen uiterlijk 14 mei bijgeschreven te zijn op de rekening van VWG (Penningmeester VWG Het Gooi, postgiro 2529179, onder vermelding van "vaarexcursie") of contant afgerekend bij Joke van Velsen. Het maximum aantal deelnemers is 30. Een anti-muggenmiddeltje meenemen is raadzaam.

Donderdag 15 juni: Avond-uilencursie in het Baarnse Bos o.l.v. Piet Spoorenberg. Vertrek om 21.30 uur vanaf de parkeerplaats van de Algemene Begraafplaats aan de Wijkampstraat in Baarn.

Zondag 18 juni: Dag-excursie naar het Almeerderhout o.l.v. Rob Koetsier en Roel Zijlstra. Vertrek om 4.45 uur vanaf het Oosterspoorplein in Hilversum.

Zondag 9 juli: Dag-fietsexcursie door het Gooi o.l.v. Roel Zijlstra, Marijn Prins en Jeanette de Dreu. Vertrek om 6.00 uur vanaf Anna's Hoeve in Hilversum.

Zaterdag 9 september: Excursie naar de Lepelaarsplassen bij Almere. Vertrek om 6.30 uur vanaf het Oosterspoorplein in Hilversum.

Dinsdag 12 september: Najaarsvergadering subgroep Avifauna. Op Eemeroord, Baarn. Aanvang 20.00 uur.

Vrijdag, zaterdag, zondag 22-23-24 september: Najaarsweekend Ameland. Schriftelijk aanmelden vóór 1 augustus bij Joke van Velsen. Kosten: f 100,- per deelnemer.

Donderdag 28 september: Lezing door de heer E.W.M. Stienen over 'De Grote Stern op Griend'. Eric Stienen is bioloog-ecoloog en werkzaam bij "Alterra" (syn. IBN-DNO) te Wageningen. De grote broedkolonie van de grote stern bestaat uit ongeveer 10.000 vogels. Vroeger waren er veel meer. De oorzaak van de ramp in 1965 en het onvoldoende herstel moet worden gezocht in het voedselaanbod. De grote stern is vooral aangewezen op jonge haring voor voedsel voor de kuikens. Tevens komen beheersmaatregelen voor het behoud van Griend aan de orde. De lezing vindt plaats in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263 (hoek Diependaalselaan) ter Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

Zondag 15 oktober: Lange ochtend-wandelexcursie Vijfhoek bij Muiden (PEN-eiland) o.l.v. Ricardo van Dijk. Vertrek om 7.30 uur vanaf de carpoolplaats bij de afslag Muiden/Weesp van de A1. Brood en drinken meenemen.

Donderdag 26 oktober: Lezing door de heer J.B. Hulscher over 'Goudplevier, toe of afname in Nederland?'. Jan Hulscher is bioloog en werkzaam geweest als ornitholoog-ecoloog. Hij heeft onderzoek gedaan naar de voedsleecologie van de scholekster. Momenteel verzamelt hij landelijke gegevens van de afgelopen jaren over de goudplevier. De waarnemingen van onze Vogelwerkgroep in de Eempolder zijn daarbij met name belangrijk omdat het een zo lange periode betreft. Getracht zal worden de resultaten in een groter perspectief te plaatsen.

De lezing vindt plaats in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263 (hoek Diependaalselaan) te Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

Zaterdag 28 oktober: Ochtend-wandelexcursie naar het Laarder Wasmeer o.l.v. Bertus van de Brink. Vertrek om 8.30 uur bij het toegangshek aan de Meerweg in Hilversum.

Zondag 12 november: Ochtend-wandelexcursie Ankeveense plassen (Bergse pad en Dammerkade) o.l.v. Fred van Klaveren en Yolande Bosman. Vertrek om 8.30 uur vanaf het parkeerterrein bij de R.K. kerk te Ankeveen.

Donderdag 23 november: Lezing door de heer A. Wassink over 'Vogels van Centraal Azië'. Arend Wassink is werkzaam als agrarisch consultant voor milieuvriendelijk landbouwbeheer. Hij heeft deelgenomen aan ornithologisch veldonderzoek in Kazachstan ter ondersteuning van plaatselijke natuuronderzoekers. Hij heeft een opleiding gegeven in roofvogels herkennen en ringonderzoek. Daardoor is hij in staat geweest veel vogels van heel dichtbij te fotograferen. De lezing vindt plaats in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263 (hoek Diependaalselaan) te Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

Zaterdag 25 november: Dag-auto/wandelexcursie naar de Hondsbosse Zeewering en De Putten o.l.v. Hans van Oosterhout en Ricardo van Dijk. Vertrek om 8.00 uur vanaf het Oosterspoorplein in Hilversum.

Zondag 10 december 2000: Ochtend auto/wandelexcursie in de Eempolders, Eemmeer en polder Arkenheem o.l.v. Nico Klippel en Piet Spoorenberg. Vertrek om 10.00 uur vanaf het nieuwe gemeentehuis aan de Laarderweg in Eemnes

Zondag 7 januari 2001: Ochtend-wandelexcursie in het Corversbos.

Zondag 21 januari: dag-autoexcursie rondje Schouwen-Duiveland o.l.v. Dick Jonkers.

Het voorjaarsweekend in 2001 wordt weer een kampeerweekend aan het Lauwersmeer.

Excursies binnen ons werkgebied vertrekken altijd vanaf de plaats waar de excursie wordt gehouden. Bij excursies buiten ons werkgebied wordt steeds vertrokken vanaf het Oosterspoorplein in Hilversum. Leden die niet over een auto beschikken kunnen vanaf dit verzamelpunt meerijden. Mocht u willen deelnemen aan een bepaalde excursie binnen ons werkgebied, maar ondervindt u problemen met het bereiken van de plaats van samenkomst omdat u b.v. niet over eigen vervoer beschikt, schrijf dan een briefje aan Joke van Velsen (adres achter in de Korhaan), Geprobeerd zal dan worden een passende oplossing voor u te vinden,

Deelnemers aan de excursies wordt dringend verzocht om bij alle excursies voor de aangegeven tijd aanwezig te zijn, zodat op tijd vertrokken kan worden. Bij afmelding tot een week van tevoren bij weekends en excursies waarvoor betaald moet worden, worden administratiekosten in rekening gebracht. Als u later afmeldt wordt maximaal 50% terugbetaald.

Voor de goede orde wijzen wij erop dat de in het programma aangekondigde excursies, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, in principe uitsluitend bedoeld zijn voor leden en huisgenootleden van de VVG. U wordt dringend verzocht naar deze excursies geen kleine kinderen en geen honden mee te nemen. Dit geldt uiteraard ook voor de weekenden.

Boerenzwaluwen

Mutaties Ledenbestand

Nieuwe Leden

MW N VAN DIJK	GEERT GROOTESTRAAT 112	8022 CK	ZWOLLE	038	4543991
W FASE	KIEVITSHOF 7	1383 GH	WEESP	0294	454500
MW T HEESTERS	DOKTER SCHOONENBEEKLN	3761 XW	SOEST	035	6028119
MW G E HENSTRA	OUD BUSSUMMERWEG 41	1401 SN	BUSSUM	035	6932630
MW H KASTEEL	KERKLAAN 13	1241 CJ	KORTENHOEF	035	6569771
G VAN DER KUIP	HERENSTRAAT 23	3512 KB	UTRECHT	030	2313172
MW L MARKS	MIJEHOF 235	1106 HG	AMSTERDAM	020	6973104
J C MEYER	HEIJERMANSLAAN 25	1215 JL	HILVERSUM		
R VAN MOORSELAAR	LAEGIESKAMPWEG 8	1412 ER	NAARDEN	035	6941223
K NAK	KERKLAAN 13	1241 CJ	KORTENHOEF	035	6569771
MW L SANDER	MIJEHOF 235	1106 HG	AMSTERDAM	020	6973104
H J TIMMERMAN	OUD L'DRECHTSE DIJK 266	1231 NK	LOOSDRECHT	035	5826044
A VISSER	ZEISWEG 5	1276 XX	HUIZEN	035	5255279

Adreswijzigingen

J J VAN EIJDEN	ZENDERSTRAAT 29	1223 DR	HILVERSUM	035	6240938
B DEN HOED	RIET 5	1273 CR	HUIZEN	035	6970423
IVN EEMLAND	HARTWEG 4	3662 SE	SOEST	035	6016319
MW I G JELTES	AMBROSIUSHOF 21	1216 ML	HILVERSUM	035	6914169
MW J N VAN KLAVEREN	WESTHOVE 92	1275 DE	HUIZEN	035	6238270
NJN AFDELING T GOOI	ELZENLAAN 40	1214 KM	HILVERSUM	035	6248716
H VAN OOSTERHOUT	LOOSDRECHTSEWEG 31	1215 JM	HILVERSUM		

Overleden

H VERLINDEN	VOSSIUSLAAN 29	1401 RS	BUSSUM	035	6917148
-------------	----------------	---------	--------	-----	---------

Bedankt

IVN INFORMATIECENTRUM	PLANTAGE MIDDENLAAN 2-C	1018 DD	AMSTERDAM	020	6228115
MW M VD KUIP-LIKET	BERESTEINSEWEG 64	1217 TK	HILVERSUM	035	6243521
MW J C DE WILDE-VAN MEURS	V. V GOGH LAAN 2	1399 XA	MUIDERBERG	0294	263526

Uitgeschreven na 2 jaar contributieachterstand

MW L BROEKMAN	MERINO 1	1273 JE	HUIZEN	035	5269715
MW J J TEN VEEN-SWITSER	LANGE HEUL 25	1223 KN	HILVERSUM	035	6854905
E VISSER	QUELLYNSTRAAT 138-H	1073 XM	AMSTERDAM	020	6647537

Ontvangen Literatuur

Samenstelling: Linda Willemstein

Genoemde artikelen zijn slechts een selectie en vormen niet de complete inhoudsopgave.

Apus, uitgave van de stichting Gierzwaluwenwerkgroep - Nederland, jrg 5 no 2, december 1999.

Argus, Kwartaaltijdschrift van de Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg 25 no 1, maart 2000.

Boomblad, IBN-DLO, jrg 12 no 1, februari 2000.

Dutch Birding, Dutch Birding Association, jrg 21 no 6, 1999: Rare birds in the Netherlands in 1998 - Recente meldingen (overzicht van meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland en België in de periode oktober-november 1999).

De Gierzwaluw, VWG Amsterdam, jrg 37 no 4, januari 2000: Fenologie van de

bonte vliegenvanger - De roze spreeuw - Oeverzwaluwvanden - Voorjaarsfenologie.

De Kieft, Vogelbeschermingswacht Zaanstreek, jrg 24 no 1, maart 2000: Broedvogelinventarisaties Zaanstreek 1998 - Internetsites over vogels in Noord-Holland

Knipselkrant, Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg 24, januari 2000.

Idem, jrg 24, maart 2000.

De Kruisbek, Vogelwacht Utrecht, jrg 43 no 1, februari 2000.

Limosa, orgaan van de Nederlandse ornithologische unie en van de SOVON, jrg 72 no 3, 1999: Glanskop in West-Bra-

bant - Witbuikrotganzen in de winters 95/96, 96/97, Produceren wespindieven braakballen? - Kolganzen ieder najaar eerder? - Kleine zoogdieren op het menu kokmeeuw - Nijlgans verdrinkt jonge bergenden.

Meerkoet, Natuur en Milieufederatie Wierhaven, no 1, 2000: Vogels kijken langs de digitale snelweg.

Mens en Natuur, IVN Vereniging voor natuur- en milieueducatie, jrg 51, lente 2000.

Natuurbehoud, vereniging natuurmonumenten, jrg 31, februari 2000.

Natuur en Milieu, Stichting Natuur en Milieu, jrg 24 no 1, februari 2000.

Idem, jrg 24 no 2, maart 2000.

NatuurNabij, IVN Eemland, jrg 28 no 1, februari/maart 2000.

Nieuwsbrief Stichting vogelasiel "Het Gool"

Noordhollands Landschap, Stichting Het Noordhollands Landschap, jrg 27 no 1, maart 2000.

Onze Waard, Natuur- en Vogelwacht De Alblasserwaard, jrg 30 no 4: Jaarverslag 1999.

Politie Dier en Milieu, Vereniging Politie dieren en milieubescherming, jrg 75 no 1, maart 2000.

De Steenloper, Vogelwerkgroep Den Helder, jrg 17 no 93, december 1999:

Idem, jrg 18 no 94, februari 2000.

De Takkelling, Werkgroep Roofvogels Nederland, jrg 8 no 1, 2000: Trends en broedresultaten van roofvogels in Nederland in 1999 - Grauwe kiekendieven in Nederland in 1999 - Recente roofvogel-literatuur.

De Tringlaan, Vogelwerkgroep Schagen e.o., jrg 23 no 1, februari 2000: Kerkuilenverslag 1999 - Zwarte ibis bereikt Noord-Holland - Eerste zomergasten 1999.

Vanellus, Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, jrg 53 no 1, 2000.

Van Nature, Nieuws van Vereniging Natuurmonumenten, jrg 10 no 1, januari 2000.

Idem, jrg 10 no 2, februari 2000.

Idem, jrg 10 no 3, maart 2000.

Het Vogeljaar, Tijdschrift voor vogelstudie en vogelbescherming, jrg 48 no 1, februari 2000: Kleurmutaties bij vogels - Vogels kijken langs de digitale snelweg.

Vrienden van het Gool, jrg 2000 no 1: Vogels van het Gooi- en Eemmeer.

De Wijde Blik, Tijdschrift voor natuur en milieu in Gooi, Vechtstreek e.o., jrg 15 no 3, december 1999.

Veldwaarnemingen

Samenstelling: Peter Vos

DODAARS

- 22.01.00 1 ex. Gooyergracht, Eemnes. F.LEURS/D.JONKERS.
10.02.00 2 ex. Gooyergracht, Valse Boesjes bij Eemnes. D.JONKERS.

GEORDE FUUT

- 18.03.00 1 ex. Ruziemakend met twee kuifeenden. Plas naast voetbalvelden, Anna's Hoeve, Hilversum. E.v.STIGT THANS.
12.03.00 4 exx. Zomerkade, Gooimeer Huizen. G.BIESHAAR.

ROERDOMP

- 01.03.00 1 ex. Bij observatiehut zomerkade. Naardermeer Naarden. L.BECH.

GROTE ZILVERREIGER

- 06.02.00 1 ex. Noordpolder te Veld, Eemnes. G.v.LOENEN.
13.02.00 1 ex. Noordpolder te Veld, Eemnes. G.v.LOENEN.
13.02.00 1 ex. Noordpolder te Veld, Eemnes. F.LEURS.
23.03.00 1 ex. Maatpolder, Eemnes./ D.JONKERS.
11.02.00 2 exx. Bovenmeent, Hilversum. P.v.d. POEL.
16.03.00 1 ex. Nieuwe Keverdijksche Polder.D.A.JONKERS.
08.04.00 3 exx. Fourageerden circa 300 mtr van elkaar, ieder in een aparte plas langs spoorlijn Wsp/Bsm, Nieuwe Keverdijksche Polder, Weesp. P.VOS.

OIEVAAR

- 12.02.00 2 exx. Fouragerend nabij woning in graslandje, Randweg, Nederhorst den Berg.P.VOS.
23.03.00 2 exx. Duinkerken, Vreeland, betrof een ongeringd en een geringd (O56) ex. D.JONKERS.
23.03.00 2 exx. Vechtoever, Vreeland, betrof twee geringde exx. Een (J/64) spaanse ring en een (2736VT) nederlandse ring, hier ook in 1999. D.JONKERS.

ZWARTE ZWAAN

- 15.01.00 2 exx. en op 16.01.00, 1 ex. tussen groep van Kleine en knobbelzwanen, Eempolders, Eemnes. I + T.HILHORST.

KLEINE ZWAAN

- 24.02.00 125 exx. betrof een groep overvliegende exx, boven Dorothea-gaarde, zuidrand Bussum. C.ROSIER.

INDISCHE GANS

- 12.03.00 1 ex. Stille Plas Loosdrecht. D.JONKERS/M de GRAAF.
03.04.00 1 ex. Bovenmeent Hilversum, fouragerend tussen groep van 28 Brandganzen. P.VOS.

MANDARIJNEEND

- 19.01.00 1 ex. Lorentzvijver, Hilversum. L.v.d.POEL.

SMIENT

- 21.03.00 10.000 exx, waaronder 1 praktisch albino ex. Eemmeer, voor Huizen. F.LEURS.

GOUDPLEVIER

- 06.02.00 100 exx. Noordpolder, zomerdijk, Eemnes. G.v.LOENEN.
24.02.00 75 exx. Noordpolder, Eemnes. P.HILHORST.
11.03.00 2500 exx. waaronder 1 goudplevier met wit vleugeluiteinde. Noordpolder te Veld, Eemnes.

NONNETJE

- 03.01.00 5 exx. In waaien, Noordpolder, Eemnes. P.HILHORST.
19.03.00 1 ex. Zomerdijk, Eemnes, in waaie. G.v.LOENEN.

BRUINE KIEKENDIEF

- 29.03.99 1 ex. (m), laag over plas/dras fouragerend. Bovenmeent Hilversum. P.VOS.

BLAUWE KIEKENDIEF

- 24.02.00 2 exx. Noordpolder te Veld Eemnes. D.JONKERS/ A.VERMEULE/N.DWARS.
13.02.00 1 ex. Bovenmeent Hilversum. P.VOS

HAVIK

- 20.02.00 1 ex. Jagend, veroorzaakt veel onrust onder steltlopers, Ra-boes, Eemnes. P.HILHORST.

SPERWER

- 03.01.0 1 ex. laag over de grond , jagend op een roodborst. Langeakker, Laren. G.BIESHAAR.
 13.02.00 1 ex. (m), zat op de nok van het schuurtje in tuin, Zevenenderdrift, Laren. G.BIESHAAR.

BUIZERD

- 12.03.00 4 exx., betrof trek in N.ri. over Smitshuyserbos, Hilversum. D.JONKERS/M.de.GRAAF
 12.03.00 4 exx., betrof trek in N.ri. over Bosberg, Hollandsche Rading. D.JONKERS/M.de.GRAAF.

VISAREND

- 01.03.00 1 ex. Laegieskamp, Naarden, vliegend over blauwgraslandje. F.DERRIKS

SMELLEKEN

- 05.02.00 1 ex. Maatpolder, Eemnes. R.v.DIJK.
 10.02.00 1 ex. Zuidpolder te Veld, Eemnes. D.JONKERS.

SLECHTVALK

- 10.02.00 1 ex. Noordpolder te Veld, Eemnes. D.JONKERS.

MEERKOET

- 16.03.00 Betrof een uitzonderlijk vroeg broedgeval. Legakker, Nederhorst den Berg. Bron: De Gooi & Eemlander. (med. D.JONKERS).

STELTKLUUT

- Voorjaar 1941. Betrof een broedgeval. Broedsel werd bij het Laarder Wasmeer vernield. Bron: De Wikt, Engelhart Z.J., " Buiten bij de Vogels", Schoonderbeek, Laren; 96. Med. D.JONKERS.

KLUUT

- 20.03.00 2 exx. Korte Maatskade, Eemnes. F.LEURS.
 20.03.00 4 exx. Korte Maatskade, Eemnes. G.v.LOENEN.

BONTBEKPLEVIER

- 05.02.00 1 ex. Maatpolder, Eemnes. R.v.DIJK.
 20.02.00 4 exx. Noordpolder te Veld, Eemnes. F.LEURS.
 07.03.00 9 exx. Maatpolder, Eemnes. G.v.LOENEN.
 17.03.00 110 exx. Noordpolder te Veld, Eemnes. F.LEURS.

KLEINE STRANDLOPER

- 23.01.00 5 exx. Noordpolder te Veld, Eemnes. F.LEURS.

BONTE STRANDLOPER

- 26.02.00 1 ex. Visdieven eiland, Eemmeer. D.JONKERS.

- 04.03.00 5 exx. temidden van goudplevieren, grutto's kemphanen, Noordpolder te Veld, Eemnes. G.v.LOENEN.
 17.03.00 300 exx. Noordpolder te Veld. F.LEURS.

KEMPHAAN

- 13.02.00 60 exx. Noordpolder te Veld, Eemnes. F.LEURS.
 24.02.00 4 exx. Noordpolder te Veld, Eemnes. P.HILHORST.

HOUTSNIP

- 20.02.00 1 ex. Laegieskamp, Naarden, vloog roepend over Karnemelksloot, F.DERRIKS.
 21.02.00 1 ex. Verstoord in avondschemering, Vloog op vanuit dennenbos op Bussumerheide, ri. sportvallei Crailo. P.VOS.

GRUTTO

- 06.02.00 1 ex. Maatpolder, Eemnes. R.v.DIJK/M.D.PRINS.
 24.02.00 250 exx. Enthousiast luid roepend en buitlend, net gearriveerd? Maatpolder, Eemnes. P.HILHORST.
 12.03.00 250 exx. Maatpolder, Eemnes. S.ZELDENRUST.
 23.01.00 1 ex. Korte Maatskade, Eemnes. F.+ Tr.LEURS.
 24.02.00 3 exx. Maatpolder, Eemnes. P.HILHORST.

TURELUUR

- 04.03.00 3 exx. Maatpolder, Eemnes. G.v. LOENEN.

OEVERLOPER

- 14.02.00 1 ex. Noordpolder te Veld, Eemnes. D.JONKERS/ N.DWARS./A.VERMEULE.

KOKMEEUW

- 07.02.00 1 ex. in zomerkleed, temidden van enkele duizenden kokmeeuwen nog in winterkleed.

Bontbekplevier

zomerdijk, Maatpolder, Eemnes. G.v.LOENEN.

RANSUIL

- 11.03.00 1 ex. Eemmeer, bosje thv. Gooyergracht, Eemnes. M.VOS
 16.03.00 1 ex. Koggewagen, Bijvanck, Blaricum. D.JONKERS.

IJSVOGEL

- 17.01.00 1 ex. Oude haven, Eemnesservaart, Eemnes. G.BIESHAAR.
 10.02.00 1 ex. Naardermeer, Oostermeeentkant. Naarden. B.v.d.BRINK ea.
 11.02.00 1 ex. Boekesteijn/Schaap & Burg, 's-Graveland. P.v.d.POEL.
 18.03.00 1 ex. Naarden, Promers Vesting. D.JONKERS.

ZWARTE SPECHT

- 14.02.00 1 ex. Landgoed De Beek, Naarden. P.v.der POEL
 20.02.00 2 exx. Monnikenberg. V.DIJK/ SEVINK/DE ROOY.
 22.02.00 1 ex. Theosofisch Centrum, Oud Valkeveen. P.VOS.

KLEINE BONTE SPECHT

- 30.01.00 1 ex. Laarder Wasmeer, Hilversum. P.v.d.POEL N. B.DWARS.

BOOMLEEUWERIK

- 20.02.00 2 exx. Laarder Wasmeer, Hilversum. P.v.d.POEL.
 14.02.00 Enkele exx. Akkers bij Flevolaan, Huizen. P.v.d.POEL.

GROTE GELE KWIKSTAART

- 06.02.00 1 ex. Stachouwerweg/ Gooyergracht, Blaricum. D.JONKERS.

WITTE KWIKSTAART

- 05.02.00 1 ex. Noordpolder te Veld/ Nieuwe Maatweg. Eemnes. D.JONKERS.

BLAUWBORST

- 17.03.00 1 ex. De Kampen, Eemmeer. D.JONKERS.
 22.03.00 2 exx. Stichtse Brug. F.LEURS.

ZWARTE ROODSTAART

- 22.03.00 2 exx. Stichtse Brug. F.LEURS.

ROOBBORSTTAPUIT

- 05.03.00 1 ex. Rustend op oude heidestruiken. Zuiderhei, Hilversum. J.OOSTERLAKEN.

ZWARTKOP

- 22.03.00 1 ex. Stichtse Brug. F.LEURS

EKSTER

- 05.01.00 24 exx. Druk schetterend tegen elkaar, Gooyergracht Noord, Eemnes. G.BIESHAAR.

BONTE KRAAI

- 25.01.00 14 exx. Cors Rijkseweg,
Eemnes. F.LEURS.
06.02.00 2 exx. Noordpolder, zomerdijk,
Eemnes. G.v.LOENEN.
07.03.00 3 exx. Noordpolder te Veld,
Eemnes. G.v. LOENEN.

RAAF

- 20.02.00 2 exx. De Stulp, Lage
Vuursche. P.v.d. POEL.

SPREEUW

- 14.02.00 1 ex. (eerste voorjaars-
waarneming dit jaar van een
spreeuw met gele snavel,
PvdP.) Siriusstraat 25,
Hilversum. P.v.d. POEL.

KRUISBEK

- 30.01.00 2 exx. Zuiderheide/Kamrad.
P.v.d. POEL.

GOUDVINK

- 08.02.00 2 exx. Lijzij,
Huizen. G.BIESHAAR.
12.02.00 12 exx. Woonwijk, Eemnes.
P.HILHORST.
27.02.00 2 exx. in boom aan bosrand,
achter Anna's Hoeve,
Hilversum. S.ZELDENRUST.
30.03.00 1 ex. Oudhuizerweg/Fazant-
weg, Huizen. A.HUIZENGA.

APPELVINK

- 28.01.00 1 ex, kwam op het strooizaad
voor vinken en groenlingen af,
tuin Zevenenderdrift, Laren.
G.BIESHAAR.
03.02.00 2 exx. Smeenkweg, Laren.
P.v.d.POEL.
10.04.00 2 exx. Trappetjesberg, Huizen.
P.VOS.

SNEEUWGORS

- 07.03.00 1 ex. fouragerend en rustend
op silkgonden langs zomer-
dijk. Gedurende ca 15 min. van
ca 10 mtr. te observeren Maat-
polder, Eemnes. G.V.LOENEN.
11.03.00 1 ex. Noordpolder te Veld,
zomerdijk, Eemnes.
D.JONKERS.
14.02.00 1 ex. Gooilust, Hilversum.
P.v.d.POEL.
20.02.00 1 ex. Nabij spoorwegovergang
Drakenburg, P.v.d.POEL.
23.02.00 1 ex. Laren Centrum. F.LEURS.
12.03.00 1 ex. Noorderhei, Blaricum/
Laren. D.JONKERS.
21.03.00 1 ex. Gooierhoofd, Huizen.
G.MARMELSTEIN DZIALINER.

Waar blijft de fazant?

De fazant is onze vogel van het jaar 2000, weet u het nog? Nog nooit zijn er van een vogel van het jaar zo weinig waarnemingen gemeld. Begin april waren dat er ongeveer twintig. Het grootste deel van de meldingen heeft betrekking op een beperkt aantal plaatsen, waarvan een deel ook al uit voorgaande jaren bekend was. Wanneer we onze Gooise avifauna er op naslaan, zien we dat de fazant nog een vrij talrijke broedvogel genoemd wordt. Dit houdt in dat er tot het midden van de jaren tachtig minimaal 250 en maximaal 1000

paren binnen het werkgebied voorkwamen. Alleen al in het Naardermeer zouden van 1973-1980 100-150 paren hebben gebroed! Als er buiten de tot nu toe gemelde gebieden, hoofdzakelijk langs de randmeren liggend, geen fazanten meer worden waargenomen, betekent dat er nog geen tien procent van het vroegere minimum-aantal meer over is! Er ligt dus een uitdaging voor de leden om goed op de aanwezigheid van fazanten te letten en de waarnemingen door te geven.

DICK A. JONKERS

DORST

De ooievaar en lepelaar.
Elke vogel heeft wel eens
dorst.

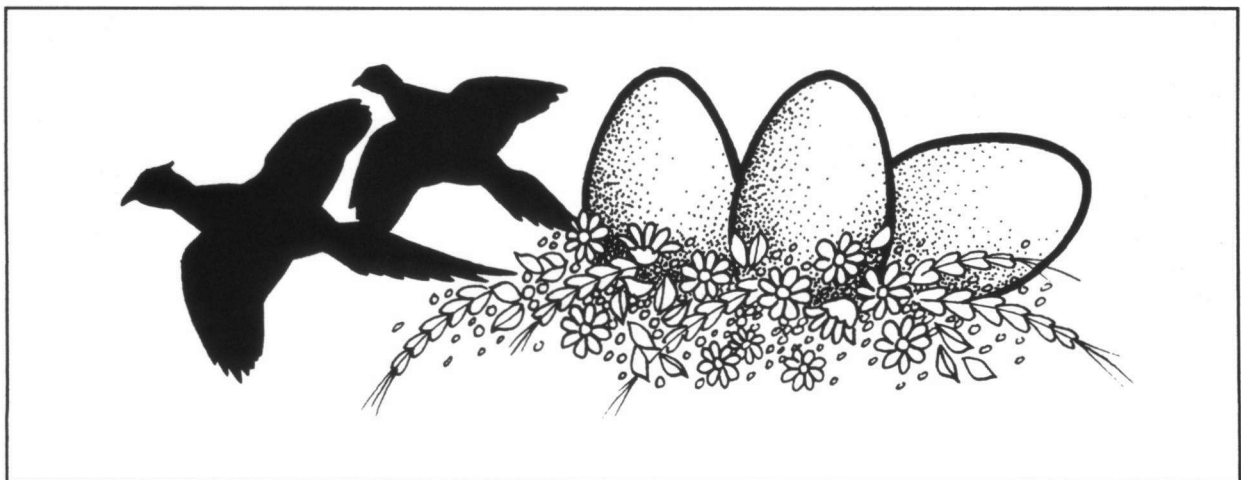
Maar hij met de beste snavel
Ik denk dat die het minste
morst.

De kruisbek en de slobend
De wulp en de zaagbek,
Als die tijdens het drinken
morsen

Lijkt mij dat niet zo gek.
Laatst zag ik een huismus
Op de tafel bij Marietje.

Hij morste niet
Want hij dronk netjes met
een rietje!

PAUL VOLKERSZ

Fazant: Vogel van het jaar 2000

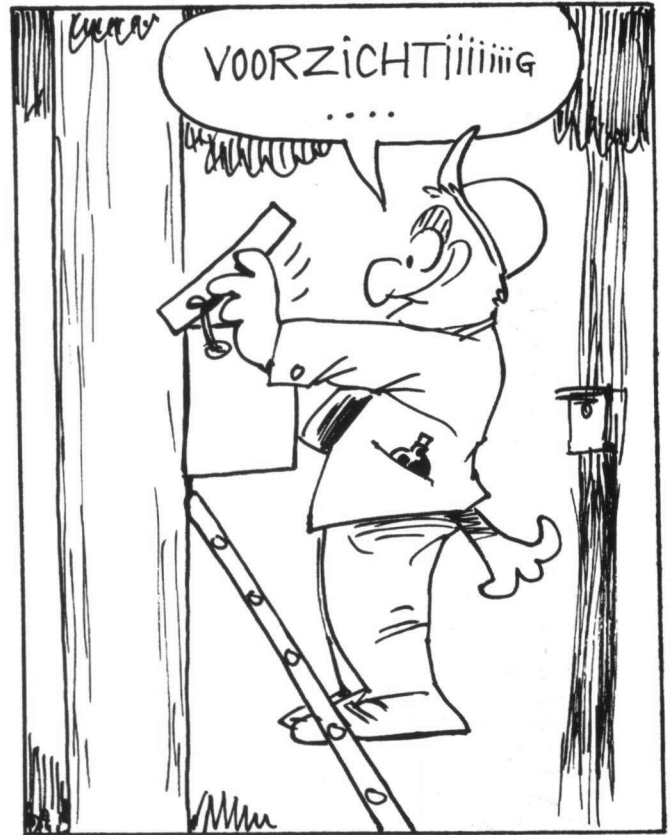
Tekening: Bertus van den Brink

Index op auteur Korhaan, 33^e jaargang 1999

Alten, K.	Geslaagde reddingspoging voor oeverzwaluwen in Loosdrecht	33 (4) 89
Boo, M. de	De gierzwaluw is weer terug	33 (3) 63
Boo, M. de	Een tussenstand in de Nederlandse vogelstand	33 (3) 71
Brandjes, B.	Drie gestreepte strandlopers bij het baggerdepot Naardermeer	33 (5) 112
Dijk, R. van	De eerste excursie van 1999	33 (1) 20
Dijk, R. van	Excursie bij Muiden met vele bijzonderheden	33 (2) 44
Dijk, R. van	Lauwersmeer: topexcursie die alle vogelrecords breekt	33 (3) 65
Dijk, R. van	Broedvogels Naarden-Vesting onderzocht	33 (4) 83
Dijk, R. van & H. Sevink	Verslag ringpost Oud-Naarden over de eerste helft van 1999	33 (4) 93
Harder, J.	Anna's Hoeve is nieuwe broedlocatie blauwe reiger	33 (4) 84
Harder, J.	Broedende ijsvogels terug in het Gooi en de Vechtstreek	33 (5) 115
Holzenspies, C.	Tsijp is niet meer	33 (1) 24
Holzenspies, C.	Communiceren met bosuilen	33 (2) 46
Holzenspies, C.	De koekoek	33 (3) 66
Holzenspies, C.	De merel	33 (3) 69
Holzenspies, C.	De patiënt roerdomp	33 (4) 85
Holzenspies, C.	De koperwiek	33 (4) 100
Holzenspies, C.	James, de kauw	33 (4) 102
Houten, M. van	Broedvogelinventarisatie van het landgoed De Beek in 1998	33 (1) 18
Houten, M. van	De 'S'in de hals van de reiger	33 (2) 38
Houten, M. van	Weidevogels Eempolders krijgen een tweede kans	33 (5) 116
Houten, M. van	Kom kennismaken met de Vogelwerkgroep	33 (5) 134
Jonkers, D.A.	Extra aandacht in 1999 voor de blauwe reiger	33 (1) 11
Jonkers, D.A.	Jelle Postma overleden	33 (1) 15
Jonkers, D.A.	Huiszwaluwenkolonies in 1998	33 (1) 16
Jonkers, D.A.	Een nieuwe oeverzwaluwwand tussen Hilversum en Bussum	33 (2) 36
Jonkers, D.A.	Opnieuw een Gooise telling van meeuwenlaapplaatsen	33 (2) 40
Jonkers, D.A.	Eindelijk weer een broedgeval van ooievaar in de Vechtstreek	33 (3) 56
Jonkers, D.A.	Blauwe reigers en mensen	33 (3) 61
Jonkers, D.A.	De ooievaars van Vreeland	33 (4) 92
Jonkers, D.A.	Huiszwaluwen weten zich ook in 1999 te handhaven	33 (5) 128
Jonkers, D.A.	Vogel van het jaar 2000: fazant	33 (5) 131
Jonkers, D.A.	Oeverzwaluwen tussen Vecht en Eem in 1999 weer geteld	33 (5) 132
Klaveren, A. van	Cursus maakt van kinderen superenthousiaste vogelaars	33 (3) 67
Klaveren, A.J. van	World Bird Watch '99 ook in Conversbos	33 (4) 91
Klaveren, A.J. van	Wereldtrekvoegdage 1999 op telpost in Conversbos	33 (5) 124
Klippel, N.	Eempoldertellingen in 1998	33 (2) 42
Nomen, F. van	Het nieuwe Gooiboek komt er aan	33 (4) 98
Oort, E. van	Vogels kijken aan de Bosporus	33 (5) 130
Poel, P. van der	Leipzig: stad voor vogelaars	33 (4) 99
Poelstra, S.H.	Een Pallas' boszanger in 't Gooi	33 (1) 15
Schut, P.	Midwintervogeltelling 1998	33 (1) 12
Schut, P.	De blauwe reiger in de Midwintertelling	33 (2) 37
Schut, P.	Fenologie voorjaar '99 in Gooi en omstreken	33 (2) 39
Schut, P.	Fenologie in Gooi en omstreken voorjaar '99	33 (3) 54
Schut, P.	Steeds meer bijzonderheden bekend via Het Goois Vogelnet	33 (3) 59
Schut, P.	Midwintervogeltelling 1999	33 (5) 120
Sevink, H & H. de Rooij	Hou de slechtvalk in de gaten	33 (2) 45
Sival, E.	Ook vele vogels weten de Gooise heemtuin te vinden	33 (3) 70
Spoorenberg, P.	Uilenexcursie in Baarnse Bos	33 (3) 64
Taapken, J.	Toekomst van natuur in 't Gooi wetenschappelijk onderzocht	33 (1) 23
Trommelen, J.	Goois onderzoek levert nieuwe feiten op over de huismus	33 (4) 86
Uyldert, M.	Ode aan de blauwe reiger	33 (4) 85
Valeton, H.	Zorgen over de zwaluwen	33 (4) 101
Visser, S. & A.	Vogelfestival bij Lauwersmeer was beslist de moeite waard	33 (4) 97
Weenen, H.	Verslag Avifaunavergadering op 9 januari 1999	33 (1) 25
Weijer, F.H. van de	Tellingen komen bescherming ganzen en zwanen ten goede	33 (1) 21
	Jaarverslag Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken in 1998	33 (1) 4

KORHAAN

Adressenlijst

Postadres VWG: WVG Het Gooi e.o., Postbus 1028, 1200BA Hilversum
Postrekening 2529179 t.n.v. Penningmeester WVG Het Gooi e.o.

Het Vogelwerkgroep Bestuur:

Voorzitter:	: R.A. Kole	Torenvalk 22	3752 SK Bunschoten	033-2999408
Sekretaris	: M. van Houten	Dovenetelhof 26	3742 EH Baarn	035-5415603
Penningmeester	: L. Mudde	Slauerhoffstraat 6	1382 RR Weesp	0294-411683
SG Algemene Zaken	: L.J. Dwars-Van Achterbergh	Flamingohof 1	1221 LK Hilversum	035-6850627
SG Avifauna	: G.M.L. Proost	Oostergo 15	1274 JS Huizen	035-5251661
SG Natuurbescherming	: D.A. Jonkers	Koggewagen 3	1261 KA Blaricum	035-5260456
SG Vogelcursus	: P. van der Poel	Siriusstraat 25	1223 AC Hilversum	035-6831592
SG Excursies	: J.J.M. van Velsen	Dotterbloemlaan 39	3742 ED Baarn	035-6838604
SG Communicatie	: S.L. Visser	Nwe. 's-Gravelandseweg 53b	1406 NA Bussum	035-6920600

Nuttige Adressen:

Aanmelding Vogelcursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Aanmelding Jeugd cursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Eempoldertellingen	: R. van Veen	Hoflaan 17	1241 XL Kortenhoef	035-6563642
Ledenadministratie	: F. Wilms-Schopman	J.C. Ritsemalaan 1	1241 AP Kortenhoef	035-6563020
Lezingen	: S.L. Visser	Nwe. 's-Gravelandseweg 53b	1406 NA Bussum	035-6920600
Promotie en Verkoop	: B. v.d. Brink	Klaver 1	1273 AJ Huizen	035-5258142
Roofvogelstudiegroep	: H. Sevink	Einder 31	3742 ZG Baarn	035-5421019
Vogelasiel Het Gooi	: F.F. van de Woord	Burg. J. Visserlaan 1	1411 BR Naarden	035-6945658
Vogelringstation Het Gooi	: B. van Poelgeest	Binnenhof 517	1412 LA Naarden	035-6940996
Waarnemingskaartjes inleveren	: H.P. Vos	Laan van S. van de Haare 15	1405 AR Bussum	035-6940793
Weidevogelbescherming Eempolders	: G.W. Bieshaar	Zevenenderdrift 16	1251 RC Laren	035-5311002
Wintervoeding Gooi en Vechtland	: J.F. Kuijer	Krekelmeent 21	1218 EA Hilversum	035-6934871

Vogelwerkgroep On-Line:

Het Goois Vogelnet (Nieuws van de Vogelwerkgroep via e-mail)
Vogelwerkgroep op internet
Redactie Korhaan

Aanvragen via: Pieter.Schut@wxs.nl
<http://home.wxs.nl/~rkole/vwg.htm>
w.j.a.hoeffnagel@hccnet.nl
Pieter.Schut@wxs.nl

Waarnemingskaartjes kunnen ook bij alle bestuursleden worden ingeleverd. Na overleg kunnen eveneens bij alle bestuursleden nieuwe kaartjes worden verkregen.

Voor ongelukken en/of problemen, welke ontstaan tijdens activiteiten van de Vogelwerkgroep, is de vereniging op geen enkele wijze verantwoordelijk te stellen.

Contributie: Voor leden f. 35,- (minimaal), huisgenootleden f. 12,50 (minimaal).
Bij voorkeur betalen aan het begin van het kalenderjaar met de van ons ontvangen acceptgirokaart.

Schenken:

Wilt u de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken eenmalig of vaker steunen met een gift, dan zijn deze giften aftrekbaar van de inkomstenbelasting, vanaf minimaal 1% (en tenminste 120 gulden), tot maximaal 10% van uw onzuivere inkomen. Daarnaast kunt u in uw testament een zogenaamd legaat laten opnemen ten gunste van de vogelwerkgroep. Het is gewenst dit dan met uw notaris te bespreken.

Opzegging van het lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 november van elk kalenderjaar.

In verband met de afsluiting der boeken door de penningmeester dienen declaraties voor gemaakte kosten vóór 1 december bij de coördinator van de betreffende subgroep te worden ingediend.

"De Korhaan"
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.
Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

port betaald
Hilversum

RIJKSMUSEUM NAT HIST

POSTBUS 9517
2300 RA LEIDEN

